

lami adóra s egyéb köztartozásokra — a fennálló szabályok és törvényes kulcs szerint számolják el.

A községi előljáróságok (városi adóhivatalok) ezen eljárását a kir. pénzügyigazgatóságok mindig vizsgáltassák meg, valahányszor valamely tisztviselőjük az illető helyen hivatalos teendőt teljesít és ha mulasztás vagy visszaélés merülne föl, a szigorú magtorlás iránt okvetlenül intézkedjenek.

Ez a rendelet nem terjed ki a filoxera által elpusztított szőlők felújítására, az 1896. évi V. törvénycikk alapján engedélyezett kölcsönökre, továbbá a kincstár készletéből származó téritményekre és a királyi közjegyzők részére hagyatéki tárgyalásokért bíróság megállapított, azonban közadók módjára behajtandó díjakra, ugyancsak az országos tanító nyugdíjalapot illető járulékra sem. Ezek a tartozások tehát haladékok nélkül beszedendők.

Elvárom, hogy a királyi pénzügyigazgatóságok e rendeletem végrehajtásánál úgy az adózók, mint az államkincstár érdekeire kiváló figyelmet fordítsanak s eljárásuk alapos, körültekintő, kifogástalan és minden irányban megnyugtató legyen.

Az orosz-japán háború.

(A cár kiáltványa.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 31.

Igaz, hogy csetepaték esnek meg, de a csetepaték hírein átharsog egy világháború. Kína már megint védi határát az oroszok ellen és mozgósít Mandzsuria felé. Korea pedig szintén kacérkodik a japánokkal. Oroszország pedig dühöng és toporzékol a japánokra, a kik mindjobban előre nyomulnak a harcúterem. A japánok szigorúan titkolóznak. Azt hiszik, hogy ezalatt egy újabb nagy támadás terve rejlik.

Mai távirataink a következők:

A cár kiáltványa.

Berlin, március 31. Pétervárról táviratozzák a Postnak, hogy még nincs elhatározva, vajjon a cár Moszkvába utazik-e.

A lakosság azt hiszi, hogy Miklós cár a Kremlből kiáltványt fog kibocsátani, hirdetőn, hogy Oroszország meg fogja óvni nemzeti becsületét és a hadsereg addig nem fogja kardját hüvelyére tenni, míg teljes győzelmet nem arat. Oroszország nem kívánta és nem kereste a háborút,

de ha belekényszerítették, akkor dicsőséggel fogja azt befejezni.

A japán parlamentből.

Tokio, március 31. A képviselőháztól elfogadott pénzügyi törvényjavaslatok magukban foglalják ugyszólván a kabinetből előterjesztett teljes programot néhány módosítással. Az évenként különös adókkal beszerezni szokott összeget 68 millióról 62 millió jénre szállították le. A kormányt azt indítványozza, hogy az ezáltal az előirányzattal szemben keletkező hiányt kezelési költségek leszállításával fedezzék.

A program további megváltoztatása abban áll, hogy megtagadtatták a sőgyedáruság létesítésének szentesítése. A pénzügyi terre tartozik egy törvénynek elfogadása, mely felhatalmazza a bankokat egy éven át sorsjegykötvényeknek 30 millió jén összértékben való kibocsátására. A vámtarifaváltoztatások hat hónap múlva fognak életbelépni.

Életbeléptetik a dohány-egyedáruságot és a gyárosoknak kárpótlást fizetnek, amely az eladásból három éven át befolyó haszonnak fog megfelelni.

A japánok titkolóznak.

London, március 31. A japánok titkolják akciójukat. Senki nem tudja, hol és mikor szállítanak csapatokat és hova. De eljárásuk fölkelte azt a hitet, hogy nagy és váratlan eseményre van kilátás a legközelebbi napokban.

London, március 31. Pöngjénből jelentik, hogy egyetlen külföldi katonai attachénak se engedték meg, hogy Pöngjénből északra menjen. Az északkoreai csapatmozdulatokat a leghomályosabb titok fedi. Néhány katonai attaché visszatért Szöulba, hogy itt várják be az engedelmet, hogy a csapathoz vonulhassanak. Valamennyi épület meg van szállva katonaságtól. A hittérítők templomát kórházakká alakították át. A japánok szigorúan őrködnek a rend felett. A garázdálkodást rendkívül szigorúan büntetik.

TÁVIRATOK.

A fiemei választások.

Fiume, március 31. A városi képviselőtestületben a bizottságok megalkulása egy kis

bonmlást idézett elő. A múlt ülésen tett kérelemnek halasztás nem adatva. képviselő, Ossolnack Lajos és Ivanossich Henrik, lemondtak. Több városi képviselő, mivel a kibeküvés az autonomistapárttal nem sikerült, külön értekezletet tart, a melyen a választásukat állapítják meg.

A balkán csendőrség.

Konstantinopoly, március 31. Giessl báró osztrák-magyar katonai attasé és Kalnin orosz katonai ügyvivő, mint az entente-nagykövetségek képviselői, a csendőrségi bizottsággal Szalonikibe utaznak.

A zarándi zendülők vád alatt.

(Az ügyészség vádirata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 31.

A mai napon már a harmadik vádiratot nyújtja be a törvényszékhez az ügyészség azon zendülések dolgában, melyek legutóbb a kisjezői járásban lefolytak.

Ezuttal a zarándi zendülők ellen irányul az ügyészség vádirata, mert azok tudvalevőleg a statisztikai adatgyűjtést tüköz képviselő választásnak nézték, s e miatt ellene szegültek az összeíró közegeknek. Ez a vádirat így hangzik:

Szabadlában levő Kurta Tógyer alui Fater, Szelezsán Juon, Háj Todor, Dragán Vaszelie, Varga Mitru, Gerbován Szent, Gerbován Mitru, Gerbován Irimie, Varga Todor, Pokriser György, Szelezsán Petru, Pokriser Péter zarándi lakosok ellen vádat emelek a btkv. 165. §-ba ütköző s a btkv. 163. §-a szerint büntetendő hatóság elleni erőszak büntette miatt, mert Zarádon 1904. évi március 17-én a zarándi községi előljáróság által, a m. kir. belügyminiszter 22089/1904. számú rendelete „képviselő választói jog új törvényes szabásának” céljaira szükséges adatok összegyűjtéséig kiküldött hatósági közegeket, névszint Osákány Od'n községi irnokot, Mócs Flór községi kisbíró, Farkas Jakab községi rendőrt, kezeiket ökölbe szorítva annak kiáltásával „üsdetek agyon őket” — veszélyesen fenyegettek, ily módon őket a hatóság meghagyásának végrehajtásában akadályozták. Ugy az I. pontban megnevezettek, valamint: Dragán Mitru zarándi lakos ellen az 1897. évi XXXV. t. c. 13. §-ba ütköző kihágás miatt, mert ugyanott, ugyanakkor az előző pontban említett belügyminiszteri rendelet, illetve a m. kir. statisztikai hivatalnak 1500/304. Eln. számú utasítása kapcsán kibocsátott „statisztikai lap” kitöltéséhez szükséges adatok beszoigáltatását megtagadták.

Es kerestük és megtaláltuk. Az okos hídgyerű állatt kiszékkött a nagyvendéglő udvarára s ott lenyelte a nagyvendéglős tehenét. Ekkor láttam először csörgőkigyót eleven beefsteakot falatozni.

— Meneküljünk — suttozta Kleopátra.

— Hát a kigyó és a gardero? —

— Azt viszszük magunkkal.

Es vittük. Hogy a vacsorát és a szerencsét tehen árát ki fizette ki, örök miszticizmus ítem.

... Akkor már a májusi virágok hintet-tilatukat.

Együtt vándoroltunk még mindig, én, a m. kir. szőlőszeti és borászat vándortanító és ó, a vándor kigyószelidítő királynő. Sűrű erdőnek enyhet adó, édes árnyán pihentünk meg. A kigyót szabadjára eresztettük s az felmászott egy vadalmafára, melynek még nem volt gyümölcse, de annál több virága. Távrolról a rigó füttye hangzott, közelben a fülemüle énekelt. Volt valami édes, hódító, elragadó a természet szeszében. Megfogtam Kleopátra kezét s valamit írt ki ajkamom.

— Kleopátra szeretlek.

O reám nézett s istennői ingerkedéssel kérdé:

— Igazán?

— Esküszöm a magyar királyi földmivelési miniszterre.

Kleopátra lehajtotta elpirult arcát, én pedig egy osokot, egy édes csókot akartam lenyelni erre a vénuszi profilra. Ebben a pillan-

natban a csörgőkigyó a csörgető felével villámgyors ütést mért a fának tetejéről a jobbik képmre, úgy, hogy annak következtében felkiáltottam:

— Jaj és százszor jaj nekem!

— Mi bajod Lőrinc? — kérdé Kleopátra mély részvétellel.

— Kicsit két zápfogam — feleltem még nagyobb részvétellel.

Leirjam-e még tovább a vándorut gyönyörteljes kinszenvedéseit? Oh, nem állt immár iz-zóra lett szerelmünk útjában más, mint a csörgőkigyó, ez a gyalázatos bestia. Valahányszor Kleopátrához közeledtem, ez a nyomorult hűldő mindannyiszor felém öltötte kétélű nyelvét, belém akart harapni mérgefogaival. Közben azonban hivatalos kötelezettségeimről sem feledkeztem meg. Míg én szakszerű tanácsokat osztogattam a filloxera kiirtásáról, addig ő diadalokat diadalra aratott. Eppen abban a városban voltunk, ahol huszár-equitáció volt elhelyezve. A huszártisztek különösen, mondhatni kitüntető módon lelkesültek Kleopatra művészetéért. Egy filloxera-irtás és dicsőségteljes nap után mind a ketten éreztük, hogy a szent természet nyugalmára van szükségünk. Kimentünk az erdő lombjai közé, oda, ahol kristálytisza, ezüstesevegésű patak szórta a parti virágokra harmatcseppeit. Kleopátra — minden tiltakozás ellenére — a csörgőkigyót is magával hozta, mely a zöld fű közt magát Amerika őserdeibe

— Kleopátra, — mondám — minek itt ez a csörgőkigyó?

Kleopátra elpirult s alig hallható hangon mondá, nem, édesdeden suttozá:

— Szamar, ne félj tőle, hiszen én jelletem a mérgefogait.

Az elragadtatás hevével esztőltem meg Kleopátra bíborpiros ajakát. És e pillanatban megváltozott körülöttünk az egész világ. Kékebb volt az ég, fonnyasabb a nap korongja s édesebb, illatától terhesebb a levegő. A virágok mosolyogva integettek felénk. A harangvirág csilingelt, a rózsza szemérmesen bezárta szirmait s a gyenge kék lilium egyszerűen elájult a mérhetlen gyönyörűségtől.

Az estét a huszártisztek társaságában töltöttem. Az önmegelegedettségnek, a dicsekvési ingernek valami erős indulata feszítette a mellemet. Tovább már nem állhattam, hanem kikottyantottam:

— Kleopátra kiszedte az óriáskigyó fogait.

— Csacsi — szólta — nemével az egy...

... kir. belügyminiszter a kép-
... jog új törvényes szabályozá-
... kir. statisztikai hivatal utasítása
... adelte, hogy az ország összes 20
... magyar honosairól, a statisztikai hi-
... által kibocsátott ugynevezett „statisztikai
... lap”-ok kérdő pontjai kitöltesse.

Zaránd község előjárósága az adatok ösz-
szegyűléseivel Csákány Odón községi irnokot
... meg, ki folyó évi március 17-én a köz-
ségi kisbíró és a községi rendőr, továbbá mint-
hogy a községi jegyző arról értesült, hogy a
községnek azon lakói, kik magukat „szociális-
táknak” vallják, az adatgyűjtésnek ellent fog-
nak állani, két csendőr kíséretében megjelent
mindenekelőtt Kurta Tógyer házában s úgy en-
nél, mint mindazoknál, akiknél megjelent, jö-
vetele célját, az adatgyűjtés fontosságát, szük-
ségességét magyarázta s egyszersmint fi-
gyelmeztette őket, hogy az adatgyűjtés megta-
gadása büntetőjogi felelősséget von maga után.

Mindezek dacára azonban Kurta Tógyer,
majd az összes gyanúsítottak az adatok beszo-
gáltatását nemcsak hogy megtagadták, hanem
időközben Szelezsán Juon gyanúsított háza
előtt összegyülekezve, a körülbelül 200 főre
szaporodott tömeg élén, kezeiket ökölbe szo-
rítva, azt kiabálták: „ne engedjétek magato-
kat összeírni, mert ez csalás!” majd: „üssétek
agyon őket”, minek hallatára a hatósági kö-
zegek kénytelenek voltak az adatgyűjtéstől elál-
lani s a két csendőr védelme alatt a község-
házába menekülni.

Gyanúsítottak Háj Tódor, Drágán Mitru és
Gerbován Irimé kivételével a nyomozat során
beismerték, hogy a statisztikai adatok beszo-
gáltatását megtagadták, a tagadásban levő
gyanusítottak bűnössége azonban Csákány
Odón, Farkas Jakab és Hadosán Pál tanuk val-
lomásával bizonyítható. De tagadták gyanusi-
tottak mindannyian azt, hogy kezeiket ökölbe
szorítva, a hatósági közegek felé azt kiabálták
volna: „üssétek agyon őket!”, hogy ily módon
a hatósági közegeket fenyegették volna.

Mint hogy azonban a fenthivatkozott tanuk
a vádbeli cselekménynek gyanúsítottak által
történt elkövetését bizonyítják; minthogy az
előadottak szerint gyanúsítottak, a hatóság kö-
zegei a hatóság meghagyásának végrehajlá-
sában veszélyes fenyegetés által akadályozták;
minthogy továbbá ezt a cselekményt „többen”
követették el; minthogy végül a gyanúsítottak a
statisztikai adatok beszo-gáltatását hatósági
felhívás dacára megtagadták: ellenük hatóság
elleni erőszak büntette és kibégás miatt vádat
kellett emelnem.

Megmérgezett család.

(Az endrődi bűneset vizsgálata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 31.

Ma már részletek érkeztek arról a meg-
döbbentő tömeges mérgezésről, mely a békés-
megyei Endrőd községben a minap történt. A
részletek a következők:

K. Timár János jó módú földművelő, köz-
eszködte maga, neje és családjának négy
tagjával, továbbá Némreh János, az öreg kapás
hirtelen, gyanus körülmények között megbete-
gedett. Gyorsan orvost hívtak s Jakus Benő dr.
a tünetekből rögtön megállapította, hogy mind-
annyian megvannak mérgezve. Betegségüket
életveszélyesnek jelezte az orvos s ez alapon
azonnal megindult a hivatalos vizsgálat annak
kiderítésére, hogy mi módon jutott a mérge-
g a betegek gyomrába. E közben elhunyt az első
áldozat, a 79 éves Németh János, aki évek óta
váltott ott dolgozgatott, s ott vacsorált nála.

Az endrődi járásbírósi vizsgáló bíró,
... állapította, felboncoltatta s
... Budapestre a

között lebeg a gazda fia, Gergely, ennek fele-
sége s két kisebb testvére. Különös véletlen,
hogy egy eladó leány maradt épen a család-
ban, akire most az a szomorú kötelesség há-
ramlik, hogy a haldokló testvéreit és atyját
ápolja. Ez a leány ugyanis állítólag nem ivott
abból a mérgezett vízből, ami a többiek vesz-
tét okozta. Más verzió szerint pedig nem evett
a mérgezett ételből, mert még nincsen megál-
lapítva, hogy a tészta volt-e megmérgezve, amit
ettek, vagy a reá megivott víz?

A házhoz ugyanis egy Csuvár Márta nevű
félkegyelmű asszony hordta a vizet, s azt re-
besgetik, hogy ez tett volna valamit a vízbe
csak úgy mulatságból. Ép ezért nagy a riada-
lom a községben, ami érthető, mert Csuvár
Márta sok házhoz bejár s így sok kutat meg-
mérgezhet. De ez csak olyan mendemonda, s
nem valószínű, hogy igazsága bebizonyosodjék.

Nem érdektelen, Csuvár Mártát azért gya-
nusítják, hogy a vizet megmérgezte volna, mert
a gazda állítólag felmondott neki, mivel nem
hordta rendszeresen a vizet. S azért hiszik inkább,
hogy a víz volt megmérgezve, nem pedig a
tészta, mert állítólag mások is ettek abból a
tésztaból s nem lett semmi bajuk sem, mert
nem ittak utána az asszony által szállított
vízből.

A vizsgálat, melyet Nyisztor Adorján kir.
vizsgálóbíró s Tóth Ferenc kir. alügyész vezet,
egyébként folyik, s az majd kideríti az igazsá-
got. A még életben lévő megmérgezett egyé-
nek állapota igen súlyos, a felgyógyulás remé-
nyére nincs kilátás.

Harc a lóvasut ellen. (A helyzet kiélesedése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 31.

Az az áldatlan állapot, melyet az aradi
villamos vasut építését szerződésileg ma-
gára vállaló konzorcium megteremtett,
mikor a minisztériumban meggátolta az
elvallalt, de később terhesnek talált szer-
ződés jóváhagyását: a közel jövőben
késhegyig menő harcra fog változni. Ugyan
harcra, amelyben Aradváros a be fogja
bizonyítani, hogy magánérdekek miatt a
közönség érdekeit elhanyagolni nem hagy-
ja és hogy nem tűri egyes magánvállal-
atoknak erőszakosságait, amelyek arra
indítják a közönséget, hogy szolid ala-
pon fekvő vállalatokkal szemben is ide-
genkedve viselkedjék.

A helyzet ilyen kiélesedésére a belügymi-
niszter ma érkezett leirata adott okot, amely-
ben a miniszter az erősen érdekelt köz-
uti lóvasut és téglagyár felebbezése foly-
tán feloldja és megsemmisíti Arad város
törvényhatóságának azon múlt évi, március
11-én hozott határozatát, amelyben kije-
lentették, hogy ha a villamosvasut tár-
sasággal kötött szerződést a miniszter
nem hagyná jóvá, akkor minden további
tárgyalást a társulattal megszakítanak és
más pályázóval lépnek összeköttetésbe a
villamos vasut kiépítése céljából.

Együttal pedig kijelenti a miniszter
azt is, hogy a villamosvasut társasággal
kötött szerződést nem hagyhatja változatlannak jóvá.

Erről az érdekes leiratról, és az an-
folytán bekövetkezendő harc részle-
teiről tudósítónk a következőket jelenti:

A miniszteri leirat.

A miniszteri leirat szó szerint így hangzik:

Tárgy: Villamos vasut létesítése.

A szabad királyi város közönségének

Arad.

A város törvényhatósági bizottsága 1903.
évi március hó 11-én 5950—107. szám alatt
hozott határozatában egyrészt annak megállapi-
tása végett, hogy egyáltalában csakis villamos
közuti vasut létesítésére hajlandó közterületeit
használatul átengedni, azon kérelmet terjesz-
tette elő, hogy a közte és az aradi közuti vas-
ut és téglagyár részvénytársaság között 1898.
évben létrejött területhasználati szerződés vál-
toztatás nélkül kormányhatóságilag jóváhagyas-
sék; másrészt pedig azon esetre, ha ez lehet-
séges nem volna, kijelentette a törvényható-
sági bizottság, hogy a nevezett társasággal vil-
lamosvasut létesítése iránt folyamatba tett tár-
gyalásokat meghiúsultnak tekinti, és más, eset-
leg nyilvános pályázat útján érkező ajánlatte-
vőkkel fog tárgyalásokat folytatni és kedvező
feltételek mellett szerződni.

Ezen határozatot az az ellen az aradi köz-
uti vaspálya és téglagyár részvénytársaság ál-
tal beadatt felebbezés folytán is felülvizsgál-
ván, azt a kereskedelemügyi miniszter úrral
együttérőleg szennel feloldom. Ami ugyanis az
1898. évben megkötött területhasználati szerző-
désnek változatlanul való jóváhagyását illeti,
az — (teljesen eltekintve is attól, hogy kérdés,
vajjon ama szerződésnek a köbejött idő és főleg
események után változatlan jóváhagyás esetén
volna-e jogi hatálya), — el nem hárítható aka-
dályokba ütközik, mivel az ezen szerződési ter-
vezet ellen az 1900. évi 9961. számú leiratban kö-
zölt kifogások oly érdembe vágók, melyeknek ér-
vényesítése nélkül a szerződés jóvá nem hagyható,
még azon esetben sem, hogyha a kérdéses
szerződési tervezet még ez idő szerint is jogi-
lag fennállónak tekinthető volna.

A közgyűlési határozat azon részét illető-
leg pedig, amely szerint a törvényhatósági bi-
zottság kimondotta, hogy amennyiben a szer-
ződés jóvá nem hagyatnék, a nevezett társa-
sággal szemben magát a további tárgyalásokra
kötelezettnek nem érzi, és ennél fogva más
ajánlattevőkkel fog tárgyalni és esetleg szer-
ződni: — a kereskedelemügyi miniszter ur hoz-
zám intézett átiratában határozottan kijelentet-
te, hogy az Arad szab. kir. város és az aradi
közuti lóvasut vaspálya-társasággal 1868. év-
ben megkötött szerződésben a társaság részere
biztosított kizárólagosságot és előjogot felelős-
sége tudatában mindaddig figyelembe venni
volna kénytelen, amíg a város közönsége egy
praesjudiciális perben hozott jogerős bírói ítélet-
tel nem igazolja azt, miszerint a vasuti vállal-
lat részere biztosított szóbanforgó kizárólagos-
sági és előjog a vállalat részéről nem érvénye-
síthető.

Ennek bekövetkeztéig a kereskedelemügyi
miniszter nem volna abban a helyzetben, hogy a
nevezett vasuti vállalat vonalától 100 ölnyi tá-
volságban párhuzamosan haladó vasutvonal
építésére és üzemeltetésére a társaság tiltakozása ese-
tén az engedélyt megadhassa. Egyéb közuti vas-
uti vonalakat más vállalatnak csakis abban az
esetben engedélyezhetne, ha a társaság e rész-
beni előjogával nem élt.

Mindezeknél fogva a kezdetben idézett ha-
tározatot feloldanom kellett. Felhívom egyúttal
a város közönségét, hogy a kölcsönös érdekek
mértányos mérlegelése mellett a nevezett társa-
sággal akár villamos közuti vasut létesítése,
akár pedig motorkocsi forgalom berendezése
iránt megfelelő megállapodásra jutni igyekezék.

Budapest, 1904. március hó 25 én. A miniszter helyett: Sándor s. k. államtitkár.

A város bejöttel felel.

E leiratnak a tartalma meglehetősen konsternálta a város illetékes hatóságait. Általában az a vélemény, hogy a villamosvasut kiépítésére alakult vállalat, amely azonos a közúti vasut és téglagyár részvénytársasággal, — eza konzorcium, amely megtudta akadályozni a minisztériumban a szerződés jóváhagyását, — most előzetesen utját akarja vágni annak, hogy Aradon bármilyen közlekedési vonal létesüljön.

A lóvasut a villamosnak, (azaz sajátmagának) kegyesen engedélyt adott a sinek lefektetésére. Elvállalt a konkurrenciá nyomása alatt olyan terheket, amelyeknek most már nem akar megfelelni: tehát úgy akarja engedékenységre bírni a várost, hogy a szerződés jóváhagyását megakadályozza és egyúttal ki akarja zárni a lehetőségét, hogy a villamosvasut után vágyódó Arad mással csinálhatathassa meg a vasutat. Így akarja bierőszakolni, hogy a város a saját érdekei rovására az ő red nézve terhes szerződési pontokat elengedje.

Ez a terv azonban véletlenségéből nem sikerült. A városnak, amint illetékes helyről értesülünk, szilárd elhatározása, hogy ezek után szóba sem áll többé a villamosvasut társasággal. A szerződést, amely jóváhagyás nélkül ugysem jogerős, meg nem kötöttnek, a konzorciummal való tárgyalást meg nem történnék tekinti, és minden miniszteri leirat dacára is megépíteti a villamos vasutat mással, még pedig olyképp, hogy azt a miniszter is kénytelen lesz engedélyezni.

Kereset a lóvasut ellen.

Ebből a célból már legközelebb össze fog ülni a város jogügyi bizottsága, hogy annak a praediciális keresetnek az eshetőségeit tárgyalja, amelyet annak a megállapítására kell indítani, hogy vajjon a lóvasut kizárólagossága csak lóval vontatott, vagy pedig mindennemű közúti vasutra kiterjed-e. Miután a lóvasutal kötött szerződés első pontja kifejezetten lóvasutat említ, és miután a szerződésben nincs olyan pont, amely a lóvasutnak mindennemű közúti vasutal szemben elsőbbséget és kizárólagosságot adna: ennek a keresetnek a városra nézve kedvező kimenetele több a bizonyosnál.

A keresetet tehát meg fogják indítani a lóvasut ellen, és mihelyt az kedvező befejezést nyer, azonnal megindítja a város egy más vállalattal a villamosvasut létesítése iránti tárgyalásokat.

Ez a nyert per három előnnyel járna a városra nézve. Először megcsinálhatná a villamosvasutat. Másodszor az arad-csanádi vasutak legközelebb létesítendő vonalát, mely Gájból a belvárosba vezetne, az építési költségek fejében magához válthatná; ezáltal új közúti vasutat szerezne magának, és egyben megköthetné az Arad-csanádi vasutal azt az előnyös peageszerződést, amelynek megkötését ugyancsak a lóvasut akadályozta meg. És harmadszor a kétoldaltól való konkurrenciá által kényszeríthetné a lóvasutat, hogy minél előbb bocsássa sineit a város rendelkezésére; így azután megszabadulna Arad ettől a minden moderna technikát gnyoló, szegényletes intézménytől, a lóvasutól is. Ennek a három nagy előnynek az elérése megéri még azt a különben szinte kizárt kockázatot is, hogy a kereset esetleg elvész, és a városnak néhány százkorona perköltséget kell fizetnie.

A lóvasut fegyvere tehát visszafelé sült el és könnyen meglehet, hogy az a szür alatt folytatott harc, amit ez a vállalat a várossal vív, az ő nyakát szegi.

A miniszter felhívása.

Kinos feltűnést kelt a városnál a miniszter leiratának az az utolsó passzusa, amelyben felhívja a miniszter a várost, hogy a lóvasut-társasággal „akár villamos közúti vasut, akár motoros csi forgalom létesítésére” igyekezzen megállapodást létrehozni. Szinte olyan színben tűnik fel ez a passzus, mintha a miniszter a városal szemben a lóvasutat venné pártfogása alá, és mintha Arad városának az érdekei el- törpülnének a feltétlenül államfentartó lóvasutal szemben.

Épen azért a leirat ezen pontját teljesen figyelmen kívül hagyja a város. Tisztelettel ad aka teszi.

Annyi bizonyos, hogy a jelen esetben a kereskedelmi miniszter, akinek iniciatívájára ez a leirat megszületett, egy magyar, törvényhatósági joggal felruházott várost tolt háttérbe egy magánvállalat kedvéért. És ennek az intézkedésnek nem a város, hanem a protegált vállalat issza meg a levét, hacsak láthatatlan kezek meg nem akadályozzák azt is, hogy a város megindíthassa a lóvasut ellen a praediciális keresetet.

A talpasi lázadás.

(Az ítélet kihirdetése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 31.

Az aradi törvényszék ma hozta meg ítéletét a talpasi zendülés bűnygyében s meglehetősen súlyos büntetést szabott a békélen, törvényromboló emberekre.

Hatóság elleni erőszaknak minősítette a bíróság ezt a cselakményt, melyet a hétköznapi élet zendülésnek fogadott el. A törvény az ilyen mozgalmak büntetésének maximumát öt évi fegyházzal állapítja meg. A bíróság nem alkalmazta ugyan ezt a maximumot, de a büntetés, a melyet kiszabott, az ügy természetéhez képest így is súlyos. Mert igaz ugyan, hogy a hatóság tekintélyét minden felhasználható eszközzel meg kell vélni a lelketlen izgatók aknamunkájával szemben, de ebben az esetben tényleg nem volt szó másról, mint a lakosság elfojtott méltatlankodásának egy elemi kitöréséről s így elhibázott volt az az állásfoglalás, hogy tüzzel-vassal kell elpusztítani a talpasi eset szereplőit. Tartani lehet attól is, hogy a szigor, melylyel azügyészég a zendüléseket kezeli, reakciót szül s bár a szocializmust tényleg a katonafegyver irtja ki legjobban, mégis ezt mint ultima rációt kell csak alkalmazni, melyet meg kell előznie annak a békés társadalmi munkának, melyet Aradmegye alispánja vett fel programmjába.

A mai tárgyalásról egyébként a következő tudósítás számol be:

A bizonyítási eljárás tegnap befejeztetvén, ma a perbeszédekkel kezdődött a tárgyalás.

Meszlenyi Ant. dr. kir. ügyész általános-ságban vázolja a szocializmus hatását és azt a rapid elterjedést, melylyel az új eszme Aradmegyében ura lett az elméknék. Festette a temérdek bajt, melyet a szocialista izgatók okoztak s kimutatta, hogy a talpasi esetben békés akcióval épügy eredményt értek volna el, mint az utolsó eszköznek: az erőszaknak az igénybevitelével. Hangoztatta annak szükségét, hogy a megbántott jegyzőnek elégtételt kell szolgáltatni. Ezután a közigazgatási hatóságok teljes jó hiszeműségét igazolta be s kérte, hogy a rendkívüli viszonyok miatt a lehető legszigorubban büntesse meg vádlottakat.

Pop C. István dr. védő beszélt ezután. Erősen támadta a közigazgatást, mely szerinte egyedüli kuforrása a bajnak. Adatokat hoz fel

annak igazolására, hogy mennyire jogos volt a tapasi nép felzudulása, mikor egy közönséges ügy elintézésére három év sem volt elég. Ezt botrányos állapotoknak minősíti s feltételezi a törvényszéktől, hogy belátja, mennyire jogosan háborodott fel a nép, mely jogokat nem kap, s mikor azokért mozgolódik, katonaságot küldenek a nyakába.

Az esetért a felelősséget a közigazgatásra hárítja.

Meszlenyi Antal dr. ügyész erre védelmébe veszi a közigazgatást és a védővel szemben kimutatja, hogy annak vádjai alaptalanok.

A bíróság a perbeszédék után ítelethozatalra vonult vissza.

Miután az ügyész Vigyikán Péter és Mócs Tódor vádlottakkal szemben a vádat elejtette, a bíróság csak tizenkét vádlottat mondott a hatóság elleni erőszak büntetésében bűnösnek és ezek közül László Páit, a mozgalom vezetőjét hat hónapi börtönre, a többieket pedig egyenként három-három hónapi fegyházra ítélte.

Az elítéltek és a védők felmentésért, az ügyész súlyosbításért felebbezett.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Péntek: Nincs előadás.

Szombat: Nincs előadás.

Vasárnap: Délután: A dolovai nábob leánya, színmű. B. Pákey Margit és Ternyel Lajos főléptével. Este: A tavas, operette. Felhő Rózi főléptével. (Páros bérlet.)

* Fedák Sári és Leszkay. Budapestről jelentő tudósítók: Két évvel ezelőtt Fedák Sári a Magyar Színház szerződött tagja volt. A szerződés értelmében nem volt fix fizetése, hanem a színház napi bevételének 10 százalékát kapta tiszteletdíj, illetve felléptidij gyanánt. Leszkay András a Magyar Színház igazgatója még azt is beleíratta a szerződésbe, hogy esetleges szerződészegés esetén Fedák Sári 50,000 korona vinkulumot köteles neki fizetni. Rövid idő múlva differenciák merültek fel Leszkay igazgató és a művésznő között a fellépti díjak tekintetében. Fedák Sári, mikor látta, hogy az igazgató nem akarja békés módon ezeket a pénzbeli differenciákat neki megtéríteni, otthagya a színházat s elment vidékre vendégszeretelni. A művésznőnek ezen eljárását Leszkay András igazgató szerződészegésnek minősítette s ügyvédje, dr. Lindner László útján pört indított Fedák Sári ellen a szerződésben kikötött 50,000 korona vinkulum megtérítése iránt. Viszont Fedák Sári is a bíróság előtt érvényesítette jogait volt igazgatójával szemben, akit dr. Guthi Soma ügyvédje által a visszatartott tiszteletdíjainak összege erejéig bepörölt. Ezen pörét Fedák Sári ugy a budapesti törvényszéken, mint a kir. ítélőtáblán megnyerte, amennyiben mind a két bíróság ítéletileg kötelezte Leszkay András igazgatót Fedák Sárral szemben való elszámolásra s a visszatartott felléptidijának kifizetésére. Most még hátra volt az a pör, amelyet Leszkay indított 50000 korona erejéig Fedák Sári ellen. Ebben a pörben ma mozdott ítéletet a budapesti törvényszék Horváth Ferenc dr. törvényszéki elnök elnöklése s dr. Jászoly bíró előadása mellett. A bíróság a felperes Leszkay András igazgatót 50,000 korona megfizetése iránt indított keresetével elutasította, mert Fedák Sári nem követett el szerződészegést, s így a kikötött vinkulum megfizetésére sem kötelezhető.

* Konferencia-beszédék. A nagyhét utolsó napjaiban Monay Ferenc lelkigyakorlatokat tartott a minoriták templomában. Intelligens közönség hallgatta végig ezeket a beszédeket s többeknek ohajára a konferenciális beszédék könyvekben is megjelennek. Minthogy azonban a könyvek száma és megjelenése a megrendelők számarányától van függőbe téve, felkértelek mindazok, kik ezeket a beszédeket megakarják szerezni, hogy előjegyzéseiket Monay Ferencnél Marosvásárhelyen, vagy Pényes Péternél Aradon, Minorita palota, kellő időre jelentsék be.

* Az Érdekes Könyvtár áprilisi füzeté szokatlanul gazdag tartalommal jelent meg. Főbb eikkel: A kemény ember. (Elbeszélés Mikszáth Kálmántól.) A süvegem darutollas. (Költemény Thaly Kálmántól.) Asszony és leány. (Novella Berzók Arpadtól.) A hivatalos vendég. (Költemény Lévy Józseftől.) A butorok. (Elbeszélés Gottler Lajostól.) Kardos Jula. (Elbeszélés Gyarmathy Zsigánótól.) A külföldi irodalmat Hedenstjerna Alfréd, Jean Rameau és Georges Courtolin képviselik egy-egy meseri novellával. A jól szerkesztett, családi irányú folyóirat előfizetési ára negyedévre csak egy korona, mely a kiadóhivatalba (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) küldendő. Mutatványfüzetet ingyen és bérmentve küld bárkinek a kiadóhivatal.

Az altábornagy felesége.

(Körözés — sikkasztás miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 31.

A budapesti törvényszék vizsgálóbírája eljogosított parancsot adott ki Kanovich Hedvig magánzónó ellen. Kurtán, szárazon, akárcsak egy facér cselédleány megszokott, mindennapi bűnügyét vinné a nyilvánosság elé, jelentik, hogy a kit köröz, Budapesten született és harmincnyolc esztendő. Egy ismerőse, Éder Sándorné Nopcsai Erzsébet rábizta ötszáz koronát érő zálogjegyét. Kanovich Hedvig a zálogjegyet értékesítette, de az árával nem tudott beszámolni. A törvény azt mondja, hogy aki ilyet csinál: sikkaszt. A szerencsétlen asszony fölismerete a helyzetét s eltűnt. A köröző levél szerint megszökött.

Sikkasztott és megszökött! Ez a két szó két messzire elágazó, előkelő úri családra rettenetes csapás. A megtévedt asszony néhány évvel ezelőt maga sem hitte, hogy ilyen sors lesz az osztályrésze. A férje, a daliás altábornagy imádta. A házassága boldog volt s kis fiát, aki ma hadnagy, ritka szeretettel környezték szülei. A nagybátyja magas állású államférfiu, az édes apja, mikor meghalt, jelentékeny vagyont hagyott neki. A boldogságnak egyszerre vége szakadt.

Az altábornagy és a felesége elváltak. A férj megmaradt az állomáshelyén, az asszony, Kanovich Hedvig, felment a fővárosba. Abból a havi száz koronából, amit az elvált ura nem a törvény szavára, hanem önként küldött neki, nem tudott megélni. Egy ideig a rokonai támogatták, azután az ismerőseire került a sor, s azok sem tagadták meg segítő kezüket a szerencsétlentől. Ám mindez nem használt. Utóbb már bejelentett lakása sem volt. Most pedig sikkasztással vádolják és körözik. A panaszos egy katonatiszt özvegye. Az ura alantasa volt az altábornagynak s a vádlott ennek az elvált felesége. A szerencsétlen asszony kétségtelenül idegbeteg.

Egy hírlapíró fölkereste ma a panaszos özvegyet, Éder Sándornét, hogy megtudja, mik vitték Kanovich Hedviget a rossz útra. Az úri-asszony a következőket beszélte el:

— Kanovich Hedviget néhai férjem állomáshelyéről ismerem. Akkor még férjes asszony volt. Mikor özvegységre jutottam, lejöttem Budapestre. A Mária-utcában hónapos szobát béreltem ki. Itt találkoztam Kanovich Hedviggel. Azt mondta, hogy Ujpesten lakik, de a hitelezői agyongyörik s ezért előlük hozzám menekült. Hetenkint háromszor-négyszer itt hált nálunk. A szegény teremtés örökös pénz-zavarban volt. Engem is megpumpolt néhány-szor, de soha sem fizette vissza, amit kölcsönöztem. Végül magam is megszorultam. Ekkor ajánkozott, hogy eladja egy ötszáz koronát érő zálogjegyemet. A zálogjegyet rábiztam s azóta nem láttam. Nem mutatkozott többé. Mindenfelé kerestem, a címét a rendőrségen is megkaptam, írtam arra a címére is,

ő maga említett egy alkalommal, választ máig sem kaptam. Flvégre nekem sincs vagyonom, fölkellett jelentenem. Az első idézésre Kanovich Hedvig nem reagált. Nem jelent meg. A rendőrség újra becitálta. Most már az idézést sem tudták kézbesíteni. Ujpesten azt mondták, hogy Bécsbe utazott. Aznap este a Kossuth Lajos utcában sétáltam. Kit látok? Kanovich Hedvig siet el mellettem. Utána igyekeztem, de már késő. Eszrevett, kirontott a Károly-körutra s felugrott egy villanyos kocsira.

Aztán így folytatta:

— A rendőrség ismét megidézte. Ez alkalommal az felelték, hogy Grácban van. S ezen a napon is látták Budapesten. Ám a rendőrség nem tudom mért, nem tudott ráakadni. Nagyon el voltam keseredve. Elmentem a rendőrségre s bejelentettem, hogy nem bánom, ha a zálogjegyet nem is kapom már vissza, de legalább az értékét térítse meg. Kanovich Hedvig valahogy megtudhatta, hogy ismét a rendőrségen járтам, mert másnap egy furcsa levelet kaptam. Fűredi János gazdatiszt — ezt a nevet soha sem hallottam — arra kéri, menjek el egy szállodába, ahol Kanovich Hedvig ügyét rendezni akarja. Az írást fölismertem, Kanovich keze írta. A találkára nem mentem el akkor sem, a mikor a titokzatos Fűredi János újra írt. Nem mentem el, mert biztosan inzuláltatni akart valakivel...

Nagy erdőégések.

(Hunyadban és Máramarosban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 31.

Egyszerre három helyről is kapunk táviratot, amelyek nagy erdőégésekről adnak hírt. Hunyad megyében Déva alatt óriási területek állnak lángban s a tüzet hatalmas szélvihar szítja, lehetlenné téve minden lokalizálást. Az erdőégés előreláthatólag több napig fog tartani.

Máramarosban szintén tekintélyes erdőbirtok égett le, nemkülönbön Terebes-Fejérpatak tiszavölgyi község erdejében. Ezeket a tüzeket már elfojtották.

Máramarosban a tüzvész alatt rablógyilkosság is történt. Egy jómódu embert, ki a látványossághoz sietett, agyonverték és értéktárgyaitól megfosztották.

Az erdőégésekről alábbi távirataink számolnak be:

Déva, március 31.

Hunyad megyében ma óriási szélviharban három nagy erdőégés gyuladt ki. A tűz a szélről táplálva rohamosan terjed.

A Batiz község melletti Erdélyegyleti Bank erdősege még tegnap este kigyult. Istvánffy községi jegyző a lakossággal kiment a veszedelemhez s lokalizálta is a tüzet, de a szél hirtelen megfordult s ma újból hatalmas erdőrészek állnak lángokban. Eddig hatszáz holdnyi terület égett le. Ha a szél nem csendesül, több ezer hold erdő leég.

Déva, március 31.

A Vonagga feletti bánpataki erdő délután kigyuladt. A veszély annál inkább fenyegető, mivel ezek az erdők a kincstári nagy erdőseggel határosak. A lokalizálás a szél miatt lehetetlen.

A Déva város tulajdonát képező százhegyi erdő szintén kigyult. A tűz hihetetlen gyorsasággal terjed, az oltási munkálatok semmi sikerrel nem bíztatnak.

Máramaros-Sziget, március 31.

A Máramaros-Sziget városához egy órányi távolságra eső ugynevezett hegyeshegyi erdő ismeretlen okból meggyuladt és oly nagy láng-

gal égett, hogy fénye egészen a városba is bevillágitott. A több mint ezer holdnyi terület rendkívül nagy veszedelemben forgott, de Szülöcssy Ferenc rendőrkapitány vezetése alatt nagy csoport ember mindenféle segédeszközökkel lokalizálta a tüzet és az erdőégés tovább nem terjedhetett.

Terebes-Fejérpatak tiszavölgyi községen fekvő erdőseggben szintén tűz támadt, de csakhamar észrevették és mielőtt nagyobb károssé volna, sikerült a tüzet elfojtani.

Máramaros-Sziget, március 31.

Hegyeshegy erdőnél Kovács Jenő polgárt, kitől óráját, gyűrűjét és tárcáját elrabolták, összevissza szurkálva az erdő szélén holtan találtak. A szerencsétlen ember az erdőégéshez ment és utközben gyilkolták meg. A tettest nyomozzák.

Döntés a vashid ügyében.

(A vegyes bizottság ülésének folytatása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 31.

Ma délután három órakor folytatta a közlekedésügyi, hidügyi és pénzügyi bizottságokból alakult vegyes bizottság a Maroson építendő két vashid ügyének tárgyalását. A fő tárgy ma a hidak helyének megállapítása és a vámdíjtételek meghatározása volt. A tárgyalásokat a husvétünnepnapok után fogják folytatni, és akkor határoznak afelől, hogy minő más kikötések és ezeknek érvényesítése érdekében minő intézkedések volnának az építéssel kapcsolatos kérdésekkel teendők? Ezenkívül a hármass bizottság álláspontjának, illetve az ennek alapján teendő javaslatnak megállapítása fogja a legközelebbi ülésnek tárgyát képezni. Tudósítónk a következő jelentést adja a mairól:

Institóris Kálmán polgármester megnyitja az ülést, és kijelenti, hogy a mai tanácskozás első tárgya az, hogy vajjon hová építik az egyik hidat, és hová a másikat?

Löcs Rezső előadó szépen kidolgozott referációjának meghallgatása után a bizottság úgy határoz, hogy az Arad és Ujarad közti hidat az ujaradi főt tengelyéből kiindulólól olyként építik fel, hogy az, mint a Debrecen és Fehértemplom közötti ut folytatása beletorkoljék egy ujonan létesítendő térbe, amelyben a Hajó-utca, Bockó-utca, Kiskörut és Nagykörut össetalálkoznak. Megjegyzik emellett, hogy a főforgalmi vonal ezután is a Bockó-utca lesz.

Löcs Rezső ezután az okokat fejti ki, a melyek a másik hidnak az Eötvös-utca folytatásaként, vagy a város ház-utca folytatásaként való kiépítése mellett szólnak. Az Eötvös utcai hid kiépítése esetén a baloldali feljáró 14000 koronát kitévő költséget a hadügyi kormány viselné. A főmérnöki hivatal az Eötvös-utcai hid kiépítése mellett foglalt állást, mert a városház melletti hid még egy ártéri hid kiépítését, és a várbe i bástya átvágását is kívánja, s így az Eötvös-utca feljárójánál 52000 koronával többbe kerül.

Institóris Kálmán megfontolást ajánl a hid helyének elhatározásánál.

Edvi Illés László: Kezei között van egy 1891-ből eredő vegyes bizottsági jegyzőkönyv, a mely a hidnak a városház mögötti felépítése ellen komoly hidrosztatikai ellenvetéseket gördit. Ettől eltekintve is ő az Eötvös-utcai hid mellett van, mert a város forgalmi élete a Szabadság-téren összpontosul. Azt pedig, hogy ennek rovására egy mesterséges közlekedési irányt favorizáljanak, nem tartja helyesnek.

Fényes Dezső: Ha a hidat az Eötvös-utcában építik ki, akkor a város majdnem ugyanazon pontját köti össze a tulparival a két hid, holott a célszerűség az egyenletes felosztást diktálja. A józan fejlődési politika érdekében a városház melletti hidépítést pártolja; ha már az Ujaradra vezető hid kiépítésével ezt a városrészt megkísérik, rekompzációnként építsék ide a hidat.

Varjassy Lajos: Épen, mivel ez a városrész magától is fejlődik, nem tartja helyesnek a hid ide való építését. A Szabadság-tér házainak értéke ugyanis 40 százalékkal csökkent; ez a városrész volt, amely a várostól sem adómentességet, sem más kedvezményt nem kapott. Kötelesség, hogy ezt a hanyatló városrészt mesterségesen is tartsuk fel.

Hegedüs László felszólalása után **Halmai Andor** kifejti, hogy miután a város fő forgalma az Andrassy-térre esik, e szempontból egész mindegy, akár annak egyik, akár másik felén lesz a hid. Itt a városszabályozás szempontja az irányadó. Az Eötvös utból kijövő hidon lebonyolítandó forgalom minden oldalról szűk utcákkal van gátolva s így a hidnak ott való felépítése nem városrendezés, de városzavarás volna. A városnak két fejlődési iránya van: az egyik a régi temető felé, a másik a várfelé. Mindakettőt a városház mögötti hid szolgálja, azért ő erre szavaz.

Barabás Béla dr.: Itt nemcsak a jelent, de főleg a jövőt kell nézni, a város jövő fejlődését. Az a józan politika, hogy a hidak minél messzebb legyenek egymástól. Mindenfélét a gyakorlatot követik. Ha majd később a forgalom megkívánja, lehet közbe harmadik hidat építeni. A városház mögötti hid eszméjét pártolja.

Institoris Kálmán felteszi szavazásra a kérdést. Névszerinti szavazást rendel el, amelyen tizennégy szóval nyolc ellen azt határozzák el, hogy a hidat a városház mellett építik ki. Az Eötvös utcai hid mellett szavaztak: Sarlot Domokos, Varjassy Lajos, Tolnai János, Mayer Miksa, Blaskovits Antal, Wadowszky Gusztáv, Edvi Illés László, Lőcs Rezső.

Ezután áttértek annak a kérdésnek a megvitatására, hogy ezt a hidat szélesebbre csinálják-e a most megállapított szélességnél, 7 méter 40 centiméternél?

Boros Vida: A helyes megoldás az volna, hogy ezen a hidon a Bánát közelfekvő községei felé közlekedést teremtsenek s e célból úgy tervezik a hidat, hogy azon egy keskenyvágyányu motoros közlekedésre hely adassék. Ez egész új világot teremtene a város forgalmának. Indítványozza, hogy a hidat a régi szélesség helyett oly szélesre csinálják, hogy egy keskenyvágyányu motoros sinei azon helyet foglalhassanak.

Varjassy Lajos: A bizottság tegyen jelentést a tanácsnak, hogy mily szélességű hid lenne elég a motorosforgalom lebonyolítására. Meggyőzően bizonyítja ily forgalom létesítésének szükségét.

Sarlot Domokos azt véli, hogy a 7 méter 40 centiméteres szélesség elég egy keskenyvágyányu vonat lefektetésére; ha nem, akkor a gyalogjárókat csatolják a kocsiúthoz és a hid széléhez erősítendő karzattal elégítsék ki a gyalogjárók igényeit.

Hegedüs László műszaki magyarázatokat ad.

Institoris Kálmán határozatképp kimondja, hogy a bizottság felhívja a mérnöki hivatalt annak kiszámítására, hogy mily szélesség elegendő a motorosforgalom lebonyolítására.

Elhatározzák ezek után, hogy mindkét hidon fognak vámot szedni.

Ezután az a kérdés kerül szőnyegre, hogy építsenek e körtöltést a főhid mellé?

Lőcs Rezső javasolja ennek kiépítését, annál is inkább, mert ez csak 22000 koronába kerül, s ezzel szemben hathatósan védi a hid-főt. Ezenkívül több igen nyomós érvet sorol fel indítványa mellett. **Institoris Kálmán** ugyan csak ajánlja a körtöltés kiépítését.

Nachtnébel Odön: Azt fejti ki, hogy a körtöltés kiépítése nem okoz tulkiadást, mert ez esetben mellőzhető a hidfeljárók védőtöltésszerű kiépítése, s itt körülbelül meg lehet takarítani azt az összeget, amibe a töltés kerül.

Fényes Dezső és **Nachtnébel Odön** felszólalása után **Boros Vida** melegen ajánlja a körtöltés kiépítését, amelyre a garasos politikától eltekintve is szükség van.

Institoris Kálmán felhossa, hogy a körtöltés kiépítése esetén az Óvár-tér egészen ármentesített területté válnék, s az ottani földet értékesíteni lehetne.

A bizottság elhatározza, hogy a körtöltés kiépítését hozza javaslatba a közgyűlésnek.

Ezután a vámtételeket állapították meg. A közgyűlésnek azt fogják javasolni, hogy a gyalogosok után legkevesebb négy fillér vámot szedjen az ide-oda való átmenésért. Járművekre és állatokra nézve a régi vámtételek maradnak.

Az ülésen jelen voltak: Barabás Béla dr., Blaskovits Antal, Boros Vida, Domonkos Lajos, Edvi Illés László, Fényes Dezső, Fetter Géza, Halmai Andor, Hegedüs László, Institoris Kálmán, Kristyóry János, Korbuly József, Lőcs Rezső, Mayer Miksa, Nachtnébel Odön, Péterfy Antal, Probst Mihály, Révész Adolf, Sarlot Domokos, Tabakovits Emil, Tolnai János, Varjassy Lajos, Wadowszky Gusztáv.

Jellinek Ignác szabadlábán.

(Fordulata lippai szenzációban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 31.

A temesvári törvényszék, mint értesülünk, ma szabadlábára helyezte **Jellinek Ignác lippai szeszgyárost**, akit tudvalevőleg alig két hete tartóztattak le különféle szabálytalanságok miatt. A szabadlábára helyezés indoka mindeddig nem ismeretes.

Jellinek Ignác március 14 én került a temesvári ügyészség fogházába. Az volt ellene a vád, hogy a részben tulajdonát képező „Róth József utódai” cég alatt folytatott szeszgyárat felgyújtotta és ezenkívül a kincstárt is megkárosította.

A „Róth József utódai” cég közös tulajdona volt **Jellinek Ignác** és **Róth Vilmos lippai** kereskedőknek. A gyárat a cégtársak régebben bebiztosították egy biztosító intézetnél tűzkár ellen, de az intézet most újabban nem akarta megújítani a biztosítási szerződést. A cégtársak erre négy különböző intézetnél biztosították be a gyárat, mely a biztosítás megtörténte után nemsokára leégett. Fölmerült az a gyanu, hogy a cégtársak maguk gyújtották fel a gyárat, hogy ilyen módon a tekintélyes kárösszeg birtokába jussanak.

Ezzel komplikálódott egy másik pénzügyi manipuláció is. A cég ugyanis meglehetősen adóhitelt élvezett a kincstártól, de csak biztosíték ellenében. Minthogy a cég ingatlanaira vezetett jelzálog nem fedezte a biztosítékot, a kincstár akként oldotta meg a kaució kérdését, hogy a biztosítási kötvényre azt a záradékot vezettette a cég által, miszerint a kárösszeg kifizetése esetén első sorban is a kincstár esetleges követelése talál fedezetet.

Mikor aztán a cég az új biztosítást a négy intézettel megkötötte, az előbbi záradékot nem vezette rá, sőt, röviddel a tűzkár után, a kötvényt egyik hitelezőjének adta zálogba.

Mikor a pénzügyigazgatóság rájött erre, feljelentést tett a cégtársak ellen, akiknek egyikét, **Róth Józsefet** szoros rendőri őrizet alá vette **Kotócz Pál** temesvári vizsgálóbíró, a másikat pedig, **Jellinek Ignácot** letartóztatta. Az utóbbit ma helyezték szabadlábára.

HIREK.

Mattachich Géza Emlékiratai.

Arad, március 31.

Lapunk tegnapi számában jeleztük, hogy **Mattachich Géza Emlékiratai**, a melynek magyar fordítása most készült el, közölni fogjuk az **Aradi Közlöny** regénycsarnokában. A közlés jogát a kiauúttól jelentékeny áldozatok árán sikerült is megszereznünk s így mi sem állott utjában annak, hogy az érdekes, szenzációs naplóval megismertessünk olvasóinkat.

Időközben azonban azt tapasztaltuk, hogy **Mattachich** emlékirata könyvalakban megjelent s azzal néhány nap alatt valósággal elárasztották úgy a fővárosi mint a vidéki könyvpiacot.

Mivel nem akarjuk olvasóinkat oly mű olvasásával terhelni, a mely könyvalakban piacra jutott és immár potom áron megszerezhető, elállunk a jelzett emlékirat leközlésétől. Gondoskodunk azonban róla, hogy a legrövidebb idő alatt egy nagyon érdekes, kiválóan szenzációs regény jelenjék meg lapunkban.

— **Nagypéntek.** A kereszt, mely a pogány korban a gyalázat fája volt, nagypénteken lett az önfeláldozás, az igazi szeretet szimbóluma az egész emberiség számára. A szeretet istenét, Jézus Krisztust szegezték reá három vasszeggel. Ezen a napon homályosult el a menyboltozat s az eget földet rázó zörej, a földindulásnak rettenetessége hirdette, hogy a kit megfeszítettek, az csakugyan Isten fia volt. Századok merültek el azóta a semmisségbe és századok törtek elő a végtelen úrból; nemzetek születtek és semmisültek meg, a harcok vérözöne borítá be a földnek rögét, melyekből aztán kisarjadzott a fű, a fa, a virág, az élet, melyet ismét elborított a tengerek áradata: ám a pusztulás, a romok, a diadal, az új élet fölött csak egy eszmének a ragyogása tündöklött, mindig fényesebben, annak az eszmének a glóriája, a melyért Ő meghalt s a mely ma sugárvégyével átöleli az egész emberiséget. Ennek a nagy változásnak emlékeztetője nagypéntek, mely a míg gyászával vonja be a multakba visszatérintő emlékezetünket, érezzük, hogy a gyászra öröm, az isteni tragédiára az isteni megerősítés fog következni.

A minoriták templomában a megfeszített szivetrázó tragédiájának történetét reggel 9 órakor énekelik az ünnepélyes csonkamise alatt. Míse után a fényesen felállított Krisztus koporsójához viszik körmenetileg az Oltárszentiséget, ezután pedig **Csák Alajos** Círiák dr. rendfőnök mond szentbeszédet. Délután fél 3 órakor **Jeremiás** siralmainak harmadik részét énekel a papság, mely után **Fényes Lajos** Ferenc mond szentbeszédet. Végezetül az aradi műkedvelők énekára **Hayden** „Krisztus hét szava a keresztfán” oratóriumát adja elő. A szertartásokat **Csák Círiák dr. rendfőnök** végzi fényes segédlettel.

— **Motoros közlekedés Arad és Szeged között.** A közlekedési ügyekben hivatalos híradásokat teljesítő „Vasúti és Közlekedési Közlöny” mai száma hozza ezt az érdekes hírt: Az aradcsanádi egyesült vasutak igazgatósága a motoros vasúti közlekedését ki akarja terjeszteni Kétegyháza felé. A motoros kocsik, melyek most Bat-

Kis-Zombor, Szőreg érintésével **Szegedig** menének, olyképp, hogy Szőregig a vasut társaság vonalán haladnak, itt pedig letérne a pályatest-ről és a szőregi országúton haladva, keresztül-menne Ujszegeden és a közuti hidon át futna be Szegedre a Széchenyi-térre. A motoros vasuti közlekedést bevezeti vonalaira a torontáli vasut is. Ezen vasut végrehajtó-bizottsága elhatározta, hogy május első napjától vonalain behozza a motoros közlekedés, ez okból már meg is rendelt három motoros kocsit, egyelőre a nagybecskerek—nagykikindai forgalom lebonyolítására.

— **A nagycsütörtöki lábmosság.** Bécsből táviratozzák: Ő felsége a szokásos szertartásokkal végzett ma a tizenkét aggastyán ünnepes lábmosságát főhercegek és főhercegnők, a diplomáciai testület és a magas méltóságok jelenlétében. A lábmosság után ő felsége az aggastyánok mindenikét 30 ezüst koronával ajándékozta meg. Ugyanannyit kapott tizenkét szegény öregasszony is.

— **Kereskedelmi szerződésünk Németországgal.** Berlinből táviratozzák: Most már egész bizonyosra lehet venni, hogy az új kereskedelmi szerződési javaslat nem kerül a mostani birodalmi ülészek elé. Az Olaszországgal kötendő szerződés tervezete elkészült ugyan, de a német kormány ragaszkodik ama szándékához, hogy *Ausztria-Magyarországot illetőleg* csak akkor járul javaslattal a birodalmi gyűlés elé, ha majd több más kereskedelmi szerződés is ily előrehaladt stádiumban lesz.

— **Érdekes kitüntetések.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Képviselői körökben elterjedt hír szerint a hivatalos lap husvéti száma több érdekes kitüntetést és kinevezést fog publikálni, a melyek közül nem egy széles körökben kelt majd meglepetést.

— **A román trónörökösnek életveszedelében.** Bukarestből táviratozza tudósítónk, hogy a trónörökösnek tegnap komoly életveszedelében forgott. A trónörökösnek éppen visszatérőben volt a palotába, amikor kocsijának lovaira kutyák rohantak és a nemes paripák a kutyaugatástól megbokrosodtak. A tájékozó lovak vágatva vették a hintót és a kocsis elvesztette a lélekjelölését. Időközben a rendőrök és katonák kivont karddal elkergették és ledöntötték a kutyákat és megfékeztek a lovakat. A trónörökös elájult a kocsiban, de semmi baja sem történt.

— **Sorozás Ausztriában.** Bécsből táviratozzák: A *Wiener Zeitung* a 14. §. határozatai alapján 1904. március 28-iki kelettel császári rendeletet közöl, mely a hadsereg, a haditengerészet és az osztrák landwehr 1904-ik évi ujonccallományát megállapítja és *elrendeli az ujonccozást.*

— **Az önkéntes káplárok.** Az aradi csász. és kir. 83-ik gyalogezred önkéntesei közül azokat, akik a káplári vizsgát sikeresen állották ki, ma léptették elő káplári rangra. Az új önkéntes káplárok névsora ez:

Aranyossy Benő, Bartos Jenő, Bacsilla Lajos, Binder Rózsó, Czako Zoltán, Fixner Ambros, Karger Ervin, Kanitz Andor, Krause Béla, Kürhy Endre, Kron Ede, Léger János, Magyar Gusztáv, Mikitta Béla, Parecz László, Péterffy Antal, Péterffy Akos, Polgár Lajos, Rieger Ernő, Sevicz Sebők, Török Lajos, Ungureán Péter, Vetényi Zoltán, Vogt Vilmos, Zima Tibor.

Az ezred harminchárom önkéntese közül huszonöt kapta meg a káplári rangot, egy örsvezető lett, két pedig megmaradt közlegénynek.

— **Merénylet egy érsek ellen.** Konstantinápolyból táviratozzák: Tegnap délután a *Vasilik Kriszotomanosz kétszer rálőtt Gr. bolgár érsekre* Strumicában a püspöki

udvarán, de nem találta el a főpapot. A merénylet letartoztatták. Gerazimos kérte a kajmakámt, hogy védelmezze meg életét és az exarkátushoz táviratozott, hogy tegye meg a lépéseket a portánál, hogy ne forduljanak elő újabb merényletek. Az exarkátusba szóbeli előterjesztéseket tett és azokat írásban is megismétli. A merénylet valószínűleg a strumicai görögök és bolgárok között a bolgár templom építése és az erre vonatkozó évek óta húzódo területi kérdés miatt uralkodó izgatott hangulatra vezetendő vissza. Gerazimos már a múlt évben kapott fenyegető leveleket. Rövid idő előtt Szalonikiban volt, hogy pártolja az egyházkérdést a főfelügyelőnél és a polgári ügynökköknél. A Gerazimos ellen elkövetett merénylet igen sajnálatos, mert valószínűleg hasonló bosszumuveket kelt majd bolgár részről is.

— **Megcáfolt merénylethír.** Rómából jelentik: Hivatalosan megcáfolják a pápa elleni merénylet hírét.

— **A Reinhart-féle milliókról** ma a *temesvári* magyar lapban olvasunk újabb hírt. Laptársunk a következőket írja: Indiában meghalt egy Reinhart nevű milliomos, aki vagyonát az *Arazon*, *Bruckenaun*, *Temesvárott* és *Hidegkúton* lakó rokonaira hagyta. Hír szerint az örökösök ügyük képviselővel dr. *Róna Ignác* helybeli ügyvédet bízták meg, akinek részére ma állították ki a meghatalmazást *Plausich Mátyás* kir. közjegyzőnél. *Róna Ignác* dr. legközelebb Londonba utazik a hagyatéki ügy rendezése végett.

— **A királygyilkos tiszték nyugdíjazása.** *Belgrádból* táviratozzák, hogy a hivatalos lap mai száma tizenkét, a királygyilkosságban részt vett tisztnek a *nyugdíjazását* közli.

— **Gyilkos testvérek.** Déváról táviratozzák, hogy Bokaja faluban *Hurdubán Lázár* és *György* ma agyonverték a testvérüket *Flóriánt*. Egy szalmakazal miatt veszték össze, melyet *Flórián* gyűjtött, de a másik két testvér behordta előle. A bíróság *Lázárt* és *Györgyöt* 8 korona kártérítésre ítélte, a miatt határozta el, hogy testvérüket agyonverik. A gyilkosságot ma végbe is vitték. A két *Hurdubánt* letartoztatták.

— **Lázongás a választók összeírása miatt.** Biharmegye több járásában a husz éven felüli polgárok összeírása miatt lázong a román lakosság. A minden valószínűség szerint felbujtogatott emberek azt hiszik, hogy a kormány az adózás kiterjesztése végett rendelte el az összeírást és azt mindenáron igyekeznek megakadályozni. A fészolgabíró jelentést tett a főispánnak, mire a lázongó községeket megtöltötték csendőrökkel.

— **Humoros felolvasás.** *Réthy László* dr. muzeumi őr, az aradi származású tudós etnográfus, ma este a Millennium sörészarnok klubtermében, meghitt társaság előtt „*dr. Löwy Arpad*” álnev alatt rendkívül jóízű, humoros felolvasást tartott, melyet zajos derűtség mellett hallgattak végig. A hírneves tudós, a milyen mélyen lát be a tudomány rejtelmeibe, époly kifogyhatatlan a humorban is.

— **Stambulov gyilkosa a vádlottak padján.** Szófiából táviratozzák, hogy ma kezdtek meg nagy közönség jelenlétében *Hajnu* bűnpörének a tárgyalását. Hajnut az a vád terheli, hogy ő gyilkolta meg *Stambulov* volt miniszterelnököt.

— **Zarándoklat Rómába.** A *csanádi* egyházmegyei hatóság felhívást bocsájított közre az április 12-én induló római zarándoklat érdekében. Onajta a megyéspüspök, hogy egyházmegyéjének mennél több tagja vegyen részt a zarándoklatban és a zarándoklat útján a jubileumi időben engedélyezett bucsukban. A résztvevői szándékozók jelentkezéseiket, hogy min- den főnádadas elkerültessek, egyenesen a menetjegyzőkhöz (*Budapest, IV, Vigadó-tér 1*) küldjék be az előleggel egyetemben. Utbaiga-

zító könyvecskét és programot az érdeklődők ingyen kaphatnak az aradi plébánia hivatalban.

— **Akció az asszonyok cifrázkodása ellen.** Különös hírt jelentenek *Csongrádról*. Akció készült ott az asszonyok cifrázkodása ellen. *Shólya Gyula* főjegyző ugyanis huszonöt éves jegyzősége alatt megfigyelte, hogy a *csongrádi* népi anyagi pusztulásához nagyban hozzájárul az asszonyok cifrázkodása és pszar fényűzése. A *csongrádi* asszony szerfőtt hű az öltözetére, valóságos kis vagyont költ egy-egy ünneplő gúnyára. Ilyen ünneplő-öltözetet pedig nem egyet-kettőt, hanem néha kilenc-tíz is csináltat egy esztendőben. *Shólya* főjegyző most nagyobb akciót kezdett az iránt, hogy az asszonyoknak e cifrázkodási mániáján változtasson. Hatóságilag nem lehet ezt szabályozni, de a főjegyző úgy gondolta, hogy társadalmi uton eredményes munkát lehetne fejteni. Főlkérte csatlakozásra a *csongrádi* nőegyletet s javaslatot fog terjeszteni az országos magyar nemzeti szövetséghez. Azt hiszi a gondos főjegyző, hogy ilyen módon sikerülni fog a túlságig meő cifrázkodást és az ezzel járó anyagi károsodást meggátolni.

— **Kifosztott nászutasok.** Budapestről jelentik: *Friedmann Sándor* kereskedelmi utazó e hó elején megnősült. Az asszony családja a *Kerepesi-ut 53.* számú ház első emeletén háromszobás lakást rendezett be a fiatal párnak igen nagy fényűzéssel. Volt ott minden, ami egy fiatal házaspár otthonát kedvessé, kényelmessé és barátságossá teszi. Odavitték az asszony egész kelengyéjét, ékszerait, a férj ruháit s csak a nászutra szükséges holmikat tartották maguknál a fiatal párosok. Az esküvő napján elutaztak és magukkal vitték a lakás kulcsait. A négy hétig tartó nászutról tegnap érkeztek haza. Kinyitották a lakás ajtaját, de aztán hirtelen be is csapták s asszonyka ijedt sikoltással kapaszkodott a férje karjába. A háromszobás lakás egész butorzata egy kis kártyaasztalkából állott. Az asztalon három üres boro-üveg és piszkos, zsiros papirosba csavart éteimaradékok voltak, az asztal mellett a szoba közepén pedig három öltözet foltos férfi ruha volt festői összevisszaságban a földre hányva. Egyéb semmi. Elűntek az asszony ékszerai, az egész kelengye, a férj ruhái, elűntek a konzolok, tükrök, szekrények, szőnyegek, szóval minden, csak a kártyaasztalka maradt ott. Ezt is nyilván csak kényelmi szempontból hagyták a lakásban a kedélyes betörők, hogy legyen az üvegeket hova állítani s ne kelljen a lakomát a markukból elfogyasztani. A betörést csak a viszonyokkal ismerős emberek követhették el, olyanok, akik tudják, hogy a lakók uton vannak, mert az bizonyos, hogy a betörők napokon át ott tanýáztak, hiszen egy nap alatt nem üríthették volna ki teljesen. A legkülönösebb a dologban az, hogy sem a ház lakóinak, sem a házmesternek nem tűnt fel, mikor a szekrényeket és a többi butort elszállították. *Friedmann* meg tegnap jelentést tett a főkapitányságon, a honnan egész sereg detektívet mozgósítottak a betörők kikutatására. Egyelőre meg csak nem is sejtik, hogy kik lehetnek a kedélyes betörő társaság tagjai.

— **A kősdn érkezett örökség.** *Triesztből* táviratozzák, hogy az ottani „*Orientele*” kávéházban egy *Erber Frigyes* nevű fiatal ember nyomor miatt agyonlőtte magát. Nehány órával a halál után az öngyilkos fiatal ember címére bátyjától egy sürgöny érkezett, melyben arról értesít, hogy milliomos nagybátyja meghalt és tőle nagy vagyont örökölt.

— **Tolvaj napidíjas.** *Hajdu Antal*, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium volt napidíjasa, aki egyebként a főváros területéről örökre kitiltott, rovott múltú ember, tegnap délután a hivatalos órák után besurrant a közoktatásügyi minisztérium egyik szobájába, ahol a diván alatt kényelembe helyezkedett és ott töltötte az éjszakát. Ma reggel kivont a könyvesszekrényből 12 jözi könyvet, kabátja különböző zsebei-ben elhelyezte azokat, aztán a legnagyobb nyu-

galommal lefelé tartott a lépcsőn. A szokatlannul kővér napidíjas feltűnt a portásnak, átkutatta a zsebeket, ahonnan egymásután kerültek elő a különböző című és értékű jogi könyvek. Adták a rendőrségnek, a honnan délután át kísérték az ügyesség fogházába.

— **Öngyilkos gyógyszerész.** *Temesvárról* írja tudósítónk: A belváros egyik előkelő szállójában **Krecsmáry László** nagybecskereki droguista öngyilkossági szándékból morfiummal megmérgezte magát és hosszas haláltusa után, este 6 órakor meghalt. Krecsmáry még tegnapeste bérelt szobát a szállóban, hova az éjjeli órákban pihenni tért. A szálló portása a délelőtti folyamán többször akarta felkölteni, mindannyiszor azonban erős hortyogást hallott és abban a hiszemben, hogy a vendég alszik, nem háborgatta tovább. Délutáni 2 órakor a szálló személyzete előtt mégis gyanusnak tűnt fel a dolog és rátrétek az ajtót, a mikor aztán kiderült, hogy a vendég haláltusájában hallatta a hortyogáshoz hasonló hangokat. Azonnal a mentőkért és **Tauffer Jenő** dr. városi főorvosért küldtek, aki a betegágyánál megjelenvén, konstátálta, hogy a szerencsétlen ember megmérgezte magát. Rögtön hozzáálltak a gyomormosáshoz, jodkálival négyszer is megkísérelték a gyomor kimosását, de már későn, mert a mérreg már a szervezetbe szívódott és a szerencsétlen menthetetlenül el volt veszve. Megállapították, hogy nagyobb mennyiségű morfiummal mérgezte meg magát. Esti 6 órakor, a nélkül, hogy eszméletét csak egy pillanatra is visszanyerte volna, kiszáradott. A szoba asztalán egy a feleségéhez címzett levelet találtak, melyben érzékenyen elbucszott hitvesétől, de öngyilkosságának okáról nem tesz említést.

— **Valódi müncheni udvari sör** kapható a mai naptól kezdve a husvéti ünnepek tartama alatt a **Fehér Kereszt** szálloda télikertjében és a **Deák Ferenc** utcai borkimérőjében. *Nagy Lajos* szállodás.

— **Péntek és szombat Porter Vilmos** áruházában. A husvéti vásárra a mai és holnap dátum döntő befolyással bír. A közönség zöme erre a két napra halasztotta bevásárlásait. Nagy számban érkeznek vidékiek, és már külső képe is elárulja, hogy mozgalmas, élénk üzleti forgalomra számíthatnak kereskedőink, akik nagy buzgalommal raktározták föl az idény szebbnél szebb újdonságait. Különösen Porter Vilmos Nagy Áruházát tűnik ki valóban dus és szakszerűen összeállított tavaszi raktárával. Főösleg az aradi embert tájékoztatni afelel, hogy mily kitűnő beszerzési forrása városunknak a Porter féle áruház. Kétséget nem szenved, hogy ezuttal a fő figyelem ismét ezen áruház felé fordul, mely valóban rászolgál a közönség pártfogására.

— **Parketta** tükörfényes lesz **Vojtek és Weisz** féle parkett-viasz használatától 1 doboz 1 korona. 44

— **Fizetéseketelenségek.** A bécsi hitelező egyelet ma a következő fizetéseketelenségeket jelenti: **Reisz Gyula** rövidáru kereskedő Békés-Csaba, **Blau Lipót** kereskedő N.-Kikinda és Zombolya, **Leitner Menyhért** kereskedő Gyula, **Desider Singer** cipőáru kereskedő Bécs, **Milosevics Momeil** kereskedő Banjaluka, **Kinsbrunner Jakob** kereskedő Bécs.

— **x— Valódi francia és angol illatszerek** nagy raktára, a legkülönbözőbb illatokban és árakban legjutányosabban kapható **Hegedűs Gyula** kefe, pipere és illatszerek kereskedésében **Andrássy-tér 15. 776**

— **x— Pármai ibolya-szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal elátott szappanról még azt tudják, hogy az arcórt finomítja, üdül, ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arcórtúek is nagy eredménnyel használják s ha tudják azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyálmányt. 1 drb. 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. **Kisziti Szabó Béla** pipereszappangyáros, **Misko col.** Kapható **Aradon, Vojtek és Weisz** gyógyszerkereskedésében és **Maresch Gyula** üzletében. 611

Megtámadott csendőrök.

(Esküdtaxéki tárgyalás.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 31.

Benedek Ábrahám 21 éves nagyváradai származású budapesti bádogossegéd a „Népszava” című szociáldemokrata című lap 1903. évi május 14 iki számában „A csendőrpuska” cím alatt olyan tényeket állított, a melyek a királyi ügyesség szerint valóság esetében alkalmassak arra, hogy a megtámadott m. kir. csendőrségnek és a közigazgatási hatóságnak tagjai ellen bünvádi vagy fegyelmi eljárást indítsanak.

A királyi ügyesség sajtó útján elkövetett rágalmozás vétsége miatt pörbe fogta **Benedek Ábrahámot**. A cikkből főképen a következő részeket inkriminálták:

A vidéken mindenütt, a hol a nép megjelen, mellének szegve találja a szuronyt. S ha már nemcsak megjelen, de emberi voltának tudatára ébredve, valami emberi akaratot ismerészel elárulni, a levegőbe a haldoklók utolsó hörgése vegyül s az ártatlanul kiontott vér pirosra festi a földet. A csendőrök a magyar polgárok életével úgy játszanak itt, mint ha a kóbor ebekről volna szó, amelyeket mindenki nemcsak bátran leüthet, de a lebukózással még kiváló érdemeket is szerez magának. Magyarországon nem vagyunk szűkiben a csendőrvérgengzésnek. Tömeges vér szárad már az egyenruhás bestiák lelkén és mindamellett még nem tapasztaltuk, hogy a gyilkosok méltó büntetésben részesültek volna, de annál gyakrabban kaptak a vadállati kegyetlenkedések megjutalmazásául érdemrendet és dicséretet. Ilyen körülmények között valóban azt csodálhatnánk, hogy miért nem gyilkolják a népet nagyobb buzgalommal, miért nem ontják a vért még sokkal vadabban, miért nem pusztítanak ki egyáltalán mindnyájunkat a világból, mikor ezért csak kitüntetés jár nekik.

Országszerte, mint a rablóbandák, garázdálkodnak tollas cimboráikkal a szolgabírák, akiknek tettei ellen nincs appelláta. Az ország népe még sem arra való, hogy egy miniszter fajankó tehetetlensége folytán a csendőrök általános hajtóvadászatot tartsanak rá. Ha nincs törvény, amely a hivatalos gyilkosságokat megtorolja, ha nincs hatalom, amely az örjögő garázdálkodásnak útját szegje, ha nincs senki, a ki a rablóbandának parancsolni tudjon, akkor majd mi módját találjuk annak, hogy ez állapotnak véget vessünk. S ha a nép egyszer elhatározza magát a visszatorlásra, akkor majd megáll a szurony és elnémul a puska.

De ezek csak szolgák, vak eszközök a minden csendőrnél durvább, ostobább és gyávább szolgabírák és rendőrkapitányok kezében. A kiomló vért ezek a gazemberek felelősek, akik a jogtalanságban és embertelenségben elmennek a legvégső határig, csakhogy a népet végtelenül nagy türelméből kihozzák. A magyar nép legnagyobb türelmére, ha nem gyávaságára mutat az, hogy a rendőrkapitányok, szolgabírák tudatlan, vad, erőszakos, vérre szomjazó csordáját régen pokolba nem kergette...

A bűnyűtet ma tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék dr. **Agorasztó Péter** elnöklete alatt. A vádat dr. **Böhm Alajos** királyi ügyész képviselte, a védelmet pedig dr. **Polatsék Sándor** látta el.

A vádlott az elnök kérdéseire kijelenti, hogy *meggyőződéséből* írta a cikket. Számos esetben tapasztalta, hogy a közigazgatási hatóságok valósággal üldözik a szociálistákat és léptenyomon hoznak velük szemben olyan igazság-

talán, erőszakos határozatot, amit a felső bíróságok kénytelenek megsemmisíteni.

A kérdések megszövegezése után a pörbeszédekre került a sor. Ennek végeztével **Benedek Ábrahámot** bűnsnek mondták ki s őt a bíróság kétféle rágalmazás elkövetése miatt három havi fogházra és kétezer korona pénzbüntetésre ítélte.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 31.

Delítözsde. Buzakinálat mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Kedvező irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba, 5 fillérig drágább árakon. Egyéb gabonanevek kedvezők. Időjárás esős.

Estitözsde. Berlin ¼ magasabb.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprilisra	8.14—8.15
Buza októberre	8.18—8.19
Rozs áprilisra	6.41—6.42
Rozs októberre	6.61—6.62
Zab áprilisra	5.32—5.33
Zab októberre	5.60—5.61
Tengeri májusra	5.19—5.20
Tengeri júliusra	5.22—5.23
Repece augusztusra	11.—11.10

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilisra	8.10—8.11
Buza októberre	8.16—8.17
Rozs áprilisra	6.36—6.37
Rozs októberre	6.58—6.59
Zab áprilisra	5.29—5.30
Zab októberre	5.58—5.59
Tengeri májusra	5.20—5.21
Tengeri júliusra	5.32—5.33
Repece augusztusra	11.—11.10

Zárulat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	647.25
Magyar hitelrészvény	770.25
Leszámitolóbank részvény	454.—
Rima-Murányi vasml részvény	484.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	639.25
Közuti vasut	575.—
Városi villamos vasut részvény	322.—

Szeszüzlet.

— Március 31. —

Mai jegyzéseink: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12:80—13— korona mmázsánként.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.50
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsin délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat éjjel 10.38
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról svz. reg. 8.08
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahoncig svz. d. u. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról svz. este 9.20

Motormenetek

Arad—Városháztér és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel 8.04	Mezőhegyes felől reg. 6.48
Battonya felé d. u. 12.01	Battonya felől d. e. 11.30
Mezőhegyes felé este 5.29	Battonya felől d. u. 4.01

Arad—Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg. 6.10	Kétegyháza felől d. e. 12.—
Kétegyháza felé d. u. 12.35	Kétegyháza felől este 6.06

CSARNOK.

Az aljárásbíróék Velencében.

Iria: **Vértesi Arnold.**

Sipos Pál, a ki aljárásbíró Bőngéden s két hét óta nászuton van, büszkén és boldogan, de nem minden félelem nélkül sértőgatótt fiatal feleségével a velencei Márktéren, a procuraziák arkádjai alatt, a hol az ékszeresek boltjai vannak. Az asszonyka ugyanis nagyon vigyázó pillantásokat vetett a kirakatokban csillogó sok szép holmira s most már hatodszor vagy hetedszer fordult vissza, mindig ezen az egy uton, ámbar a férje már szerette volna másfelé vezetni s mindenféle más tárgyra iparkodott terelni a figyelmét. Hisz annyi érdekes tárgy kínálkozott.

— Nézd csak, be kedvesek azok a galambok.

A galambok ott repkedtek a téren s rászálltak az ember kezére, ha egy marék buzát tartott oda neki. Tegnap még gyönyörködve etette őket Siposné, ma azonban rájuk se nézett.

A sok idegent sem bártta, a ki a Márktéren járt, a pofaszakállas angolokat, a lengő hajú misseket, a kik olyan furcsák, hogy némelyiknek majd a szemébe nevet az ember.

— Nézd csak, nézd, — mutatott a férje egy kockás kabátban lötyögő hóri-horgas alakra.

Az asszonyka csak félszemmel tekintett oda s nem is felelt az ura megjegyzésére, csak vállalt vont.

A történelm mezején sem volt szerencsésebb a Sipos Pál ur próbálkozása. A fiatal asszonyt egyáltalán nem érdekelte, mikor épültek a procuraziák, ki építette, melyik doge uralkodása alatt. Neki csak a kirakatokon járt az esze.

Ugy rémlett neki, mintha még soha életében nem látott volna ilyen gyönyörű holmit. Kívánt azok a korallak. Milyen csábitón pirosnak ki az üveg alól.

Nem állta ki tovább. Megszólt lágyan, gyöngéden, édesem:

— Pál, tetszik neked ez a korall?

A férj sejtette, hogy mire céloz ez a bevezetés. Volt annyi esze, hogy nagyon fitymálón nyilatkozott a korallcikkrol. Az tulajdonképp nem is igazi ékszer, annak értéke sincs, az semmi.

A fiatal a szonynak azonban más véleménye volt:

— Jaj, nekem nagyon tetszik.

Szinta ragyogott a szeme, a mint a kirakott korall-garnitúrákat nézegette. Egy különösen megtetszett neki. Nem valami nagy, csak olyan kisebb-fajta.

— Látod, az ott nem is lehet valami drága.

A férj komolyan mondta rá:

— Hát a kinek sok a fölösleges pénze, annak talán nem drága. De mit törődünk mi azzal? Mi beérjük a magunk szegénységével. Ugye édes?

Az édes nem felelt. Szótlan mentek tovább. De a férj látta, hogy a kedvetlenség árnyéka húzódik át neje arcán; azonban úgy tett, mintha nem véné észre s egyébről kezdett beszélni.

Kis időmulva megszólt az asszonyka:

— Menjünk haza, nagyon fáj a fejem.

Visszafordultak és most már a férj is elhallgatott. Bösszantotta, hogy a felesége most még durcáskodni is akar, mert világos, hogy ez a fejfájás csak komédia, nem igaz az, csak a férjét gyöttri vele. Semmi baja sincs, csak azt a korallt szerette volna megvételni az urával.

— De nekem van eszem — mondta magában Sipos Pál ur.

Az ilyen haszontalan csecsebecse nem neki való. Janka tudhatná, hogy neki nincs egyéb, mint a fizetése, abból pedig nem lehet he mi hiábavalóságokat vásárolni. Ó nyiltan,

egyenesen beszélt, mikor megkért: Jankát, megmondta, hogy az ő feleségének szerény igényekkel kell beérni.

No és mit mondtak arra a Janka szülei? Nem azt mondták: oh, az ő leányuk takarékosághoz van szoktatva, annak nincsenek semmiféle költséges kívánságai, az eljár a legegyszerűbb ruhában is, az megelékszik mindennel?

S íhol ni, már kiút belőle az Éva természet. A mit meglát, mindjárt megkívánja. Korall-garnitúra kellene neki. Hát még mi? Fogadni merne Sipos Pál, hogy az a haszontalan portéka több, mint az ő egyhónapifizetése. Hát nem esztelenség, hogy a miből ők egy hónapig vagy kétőig is megélnek, azt kidobják ilyen cifra személt?

Hiszen szereti Sipos Pál a feleségét, szerelemből vette el. Nem keresett olyat, a kinek pénze van. De az asszonynak is legyen esze, ne kívánja azt, ami nem az ő vagyoni állapotukhoz való. Ezt meg kell értetni vele komolyan.

Évvel a szilári elhatározással ért haza a fogadóba az erélyes férfi. Várta, hogy Janka szólni fog s előre elkészült a beszédre, melyet majd nejehez intéz jóakarón, de komolyan figyelmeztetve, hogy a pazarlásra való hajlam a legtöbb családi élet megromlója. Csak addig szabad nyujózkodni, a meddig a paplan ér.

Az asszonyka azonban nem szólt semmit. A fejét fájlalta s ledőlt a dívánra.

Neki is nagy gondjai voltak. Egy nagyon csunya tulajdonságot fedezett föl a férjében, a mit vőlegény korában nem lehetett észrevenni: a fukarságot. De persze most már nem szégyenli. Mit törődnek a férfiak a feleségeikkel, ha már megházasodtak?

Addig gavallérok, virágbokrétákat küldözgetnek; de bezzeg aztán?

— Lám ez a Pál hogy esküdzött, hogy az én boldogításom lesz az ő életének egyetlen célja. No hiszen gyönyörűen boldogít. Azt a kis korall ékszeret is sajnálja tőlem.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Március 30. —

Fehér Kereszt szálloda. Almásy István birtokos Nagyhalmagy. — Horovitz Samuel vállalkozó Budapest. — Faludy Bertalan színész Debrecen. — Falk Viktor utazó Berlin. — Fenyő Lajos magánzó Zolna. — Sternberg Bertalan vállalkozó Petrozsény. — Felző Rózi színész Debrecen. — Szendrey Miklós színigazgató Pozsony. — Riesz Béla utazó Budapest. — Tobisch Károly utazó Ausg. — Wertheimer Mór utazó Budapest. — Kornis Gábor utazó Budapest. — Steiner Hugó utazó Bécs. — Jampolter József dr. ezredorvos Nagyvárad.

Mélyen elszomorodott szívvel jelentjük, hogy cégünknek 33 év előtti alapítása óta beltagja és egyik főnöke

KOHN ZSIGMOND ur,

az aradi Lloyd-társulat alelnöke, az aradi kereskedelmi- és iparkamara beltagja, az aradi izraelita hitközség választmányi tagja,

fáradhatatlan, érdemdus és becsületben töltött életének 57 ik évében f. hó 30-ik napján esteli 7 óraker hosszas szenvedés után elhunyt.

Az elhunytinak hült tetemei f. évi április hó 1-ső napján d. u. 2¹/₂ óraker fognak a gyászházból (Erzsébet körut 9. szám) végnyugalomra az izraelita sirkertbe eltakarítatni.

Aldás és béke hanvaira!

Arad, 1904 évi március hó 31-én.

Braun és Kohn.

Aradi polgári takarékpénztár részvénytársaság

Az Aradi polgári takarékpénztár 1904. évi március hó 31-én kir. közjegyző és az intézeti felügyelő-bizottság jelenlétében megtartott sorsolása alkalmával a következő számok huzattak ki:

5¹/₂ 0-os záloglevelek:

1000 frtos (2000 koronás) 184 darab:

szám: 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 32, 33, 37, 38, 43, 50, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 65, 67, 68, 69, 71, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 83, 84, 85, 88, 89, 92, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 120, 121, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 138, 139, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 152, 153, 154, 155, 158, 160, 161, 162, 163, 164, 169, 170, 171, 174, 175, 176, 177, 186, 213, 218, 221, 222, 223, 224, 226, 228, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 248, 250, 255, 257, 258, 263, 264, 265, 268, 269, 270, 272, 273, 274, 278, 280, 281, 290, 291, 292, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 303, 306, 307, 308, 312, 313, 314, 315, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 341, 342, 346, 347, 349.

A kisorsolt záloglevelek összege K. 368000.—

Ezen kisorsolt záloglevelek 1904. október 1-től a zálogleveleknek szelvényeikkel együtt való visszaszolgáltatása ellenében beváltatnak:

Aradon: az intézet pénztáránál;

Budapesten: a Magyar leszámítoló és pénzváltó banknál;

Bécsben: az Angol-osztrák bank pénzváltó üzletében.

Az aradi polgári takarékpénztár igazgatósága.

NAPIREND.

Április 1. Péntek. Róm. kath. naptár: Nagypéntek. — Protestáns naptár: Nagypéntek. — Izraelita naptár: Paszszah 2. napja. — Görög-keleti naptár (március 19.): Kriszánt. — A nap két 5 óra 24 perckor, nyugszik 6 óra 12 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekllymuzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjelölés. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Hűvös, szeles, sok helyütt csapadék.

Április 3. A pécskai iparos dalegyesület műkedvelői előadásal egybekötött táncestélye (Heller szálló.)

Április 4. A pankotai magán dalkör hangversenyével egybekötött táncvigalma (Fehér Kereszt.) — A pécskai kaszinó hangversenyével egybekötött táncvigalma. — A csermői kaszinó táncvigalma.

Április 5. Az aradi írók-társasága főolvasó-ülete délután 5 óraker (Városház.)

Dohányzók kérjenek „**NIL**” **KROKODILUSSAL!** **Szivarka-hüvely,** **LEGJOBB EGYPTOMI Szivarkapapirt.**

Küldtetve a párisi hygienikus kiállításon 1904. az „arany éremmel.” — Mindenütt kapható!

APRÓ HIRDETÉSEK

Hírdetéseket teljesen ingyen ad a kiadóhivatal.

Jósaif főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Tudakozásait kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hírdetéseket felvételnek a kiadóhivatalban:

Jósaif főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

És ezen rovatban minden szövegértelmezésnek ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. — Csalódot kereső vagy csalódot elkerülő apró hirdetés 20 szög 50 fillér, minden további szög 4 fillér. — Hirdetést levelezőlapok 50-60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapnak elcsúszott helyein.

A kinek

ismeretség híján

házastársra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre.

kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát.

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

Aki

bérbéadni kíván

birtokot,
házat
vadászterületet.

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat.

Aki

mindeneket vétel vagy bérbévitel céljából keresi:

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér célját, ha az

„ARADI KOZLONY“
kis hirdetési
rovatát használja.

Ferencz-tér 6. szám

alatt 8 utcai szoba egy előszobával és mellékhelyiségekkel együtt április 7. vagy május 1-től kiadó. Bővebbet ugyanott. 1048

Kerestetik

egy könnyű járatu ruganyos kocsi. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1058

Nagymennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv. Társaságánál.

Alkalmi bevásárlási forrás. DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész
ARAD, TEMPLON-UTCA

Vinorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek megvételnek. 92

Bor eladás.

Saját termésű ménes-györöki

1903. vi literje 28 kr.

1902. „ „ 30 „

1901. „ „ 34 „

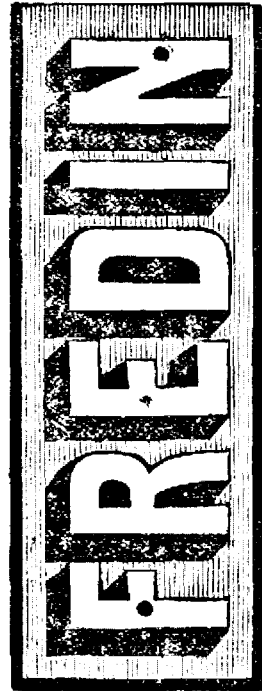
Ó-ménesi vörös 50 „

Feichthaler Márton

Arad, S. János-utca 9. 1051

Kérjen Selle és Kary-féle

a legjobb tisztítószer minden jobb cipőhöz sárga avagy fekete.

Különösen ajánlatos Boxcaifs, Oscaria, Chevreaux és lakk-czipőkhöz!

Bécs, XII/1.

Kriszta Nikodém

épület és díszmű bádogos.

Aradon, Kossuth-utca 21. szám

(szembe az iskolával).

Elvállal minden az épület és díszmű bádogos szakmába vágó új és javítási munkákat. u. m. 458

horgony és domborműveket,
fürdő kádakat

konyha berendezések

elkészítését jutányos áruk pontos kivitel mellett.

Husvételi öntöző-viz, illatszerek

angol, német és franczi gyárak kitűnő készítményei eredeti üvegekben és kimérve, ugyanitt kapható kitűnő

Orgona virág crem 1 doboz 1 kor.
Orgona szappan 1 darab 70 fillér.
Orgona poudér 3 szín 1 dob. 1 kor.
Junó paszta 1 doboz 2 korona.
Junó poudér 1 doboz 2 korona.

Kaphatók:

Udvardi Kossuth Pál gyógyszeráránál

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

Kutakat épít, mélyít és fur

Licsmann József

kutmester

Arad, Wesselényi-utca 36. sz.

Különlegesség

hegyi sziklákban is.

Új üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint helyben Feray-utca 4. szám alatt egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő üveg, porcellán, kép keret és lámpa raktárt nyitottam 701

Ifj. Fitus József

czégem alatt, hol úgy üveg, porcellán mint képek és keretek, lámpák nagy választékban, mik az árak feltűnő olcsósága folytán nagy feltűnést keltenek; különösen ajánlom építész és asztalos urak figyelmébe épület üvegezési vállalatomat ugyancsak vendéglős uraknak nagy raktárat, mely minden új mintákkal fel van szerelve. Az árak feltűnő olcsók és kedvezők. Különösen edény minden alkalomra. A legesekélyebb bevásárlásnál az ismert fénykép kedvezmény.

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 8 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gumí csövek gyári áron. A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Kutak

a hozzávaló csövekkel gyári árban

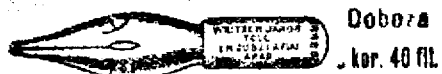
Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogadottak.

Weitzer János toll.

Doboz 40 fill.

Nikkelozott aczéiből

Kapható: Ingusz L. és Fianál.

Telefon 817.

7078—1904.

Hirdetmény.

Az 1902. és 1903. évben keletkezett III. oszt. kereseti adó köteles haszonhajtó foglalkozások, ipari és üzleti vállalkozások és nem fix jövedelmi értelmű foglalkozásokkal érdeklő adókiszámítási javaslatok az 1883. évi XLIV. t. cz. 18. §-a értelmében azon célból tételnek folyó április hó 1-én kezdődő 8 napl. közszemlére a városi adóügyi osztály 1. számú hivatali helyiségébe, hogy azt ezen idő alatt mindenki megtekinthetvén, az őt vagy másokat érdeklő javaslatokra nézve netalán észrevételeit ezen 8 nap alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál azontul pedig ököszóval az e hó 11-én összeülendő adókielölő bizottságnál megtehesse.

Arad, 1904. évi márczius hó 31. én.

A városi tanács.

10792—1903. tkv sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Nemess Zsiga aradi ügyvéd által képviselt özv. Schwartz Jakabné és Eisenbell Ferencz végrehajtónak, Ring Ferencz és neje végrehajtást szenvedő elleni 200 k. és 1400 korona tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében, az aradi kir. törvényszék területén lévő, Szent-Márton községben fekvő Szentmártoni 782. számú telekkönyvben A. I. 1. 2. sorsz. alatt foglalt kápostás és kenderfölddekből álló ingatlanra az 1881. évi 60. tcz. 156. §-a alapján egészben 196 kor. becsértékben, egyedül özv. Schwartz Jakabné érdekében. A szentmártoni 45. számú tkvben. A + 1. sor alatt foglalt ingatlanból végrehajtást szenvedő felet megillető ingatlan részére 800 kor. becsértékben. Eisenbell Ferencz végrehajtó érdekében azonban ez az ingatlan is egészben 1400 kor. becsértékben, továbbá ugyan ezen tkvben A. + 3. sor alatt szőlős kertből álló ingatlanra az 1881. évi 60. tcz. 156. §-a alapján egészben 114 kor. becsérték és ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904. évi április hó 27. napján délelőtti 10 órakor a Szentmárton község községi házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 19 koron 60 fillér, 80 korona és 11 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX-ik t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3833. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1903. évi deczember hó 20-ik napján, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

1056

Zubor,
kir. tevéki bír.

Kajhullás, hajmoly és fejkorpa ellen legbiztosabb szer

a Kossuth-féle

„Tinctura Capillorum“

több ismert nevű orvos által kipróbálva és ajánlva

Egy eredeti üveg ára 2 kor. — Egy próba üveg ára 1 kor.

Kapható a készítőnél:

UDVARDI KOSSUTH PÁL

gyógyszertárában Arad, Boros Béni-tér 15.

1048

Kapható: Földes Kelemen, Vojtek Kálmán és Krebsz Sándor urak gyógyszerárában.

A legjobb fémtisztító szer

ma és az is marad az

AMOR

fémtisztító gyönyörű fényvel.

Mindenütt kapható 14, 20 és 30 filléres dobozokban.

Gyáros: Lubszynski & Co., Berlin N. O. Ügyeljünk az „Amor“ védjegyre.

511

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt. Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPITTATOTT 1890.

Husvétii

illatszerek

francia, német és angol elsőrangú gyárak legkedveltebb különlegességeivel

eredeti üvegekben

és kimérve

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

Hirdetmény.

A nagyméltósága magy. kir. Belügyminiszter Urnak 1903. évi november hó 24. én 112.723. III. a. szám alatt kelt magas engedélye alapján megbízatást nyertünk, hogy Arad és Csanád vármegyék területén az 1903. IV. törvényeziknek megfelelően mint

Kivándorlási meghatalmazottak működhesünk.

Midőn ezen körülményt a kivándorolni szándékozók tudomására hozzuk, értesítjük egyuttal, hogy irodánk

a Fiume-Newyork-i hajójáratok

tárgyában mindennemű felvilágosítással díjtalanul szolgál.

Sági Henrik

a magy. kir. Államvasutak városi menetjegyirodájának főnöke. 316

Irnok kerestetik.

Alólirottak szüksége van egy a jegyzői teendőkhöz jártas

IRNOKRA,

állását

azonnal elfoglalhatja.

Fizetése havonta 30 korona és teljes ellátás. Kivántatik józanság és megbízhatóság.

Dorgos, u. p. Lippa (Temes megye) 1904. évi márczius 27.

Dabits Dávid,

1012 körjegyző.

4563—1904. kb. szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy újabbán elfordult veszélyes eset következtében Aradváros területén lévő összes kutyáknak f. é. márczius hó 25-ől számított 40 napig kötve tartását vagy szájkosárral való ellátását rendelem el.

Az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t. cz. végrehajtása tárgyában a nagyméltósága magy. kir. földmívelési ministerium által 40 000—1888 sz. alatt kiadott rendelet 188. §-a szerint ezen rendelet érvényének tartama alatt elfogott kutyák kiirtandók lévén: felhívom a közönséget, hogy a rendelet intézkedéseit pontosan betartsák, mert mindazon kutyák, amelyek szájkosár nélkül szabadon járnak, a peczér által elfogatni fognak s a törvény szerint kiirtandók nem lévén, elfogatásuk után azonnal kiirtatnak.

A rendőr kapitányi hivatal, mint I-sőfoku állategészségügyi hatóságtól.

Aradon, 1904. évi márczius hó 25-én.

Sarlot,
főkapitány.

6885—1904.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa a m. kir. honvédelmi ministerium értesítése nyomán ezennel közhírré teszi, hogy a hadsereg katonai akadémiában és reáliskoláiban magyar honos ifjak részére fenntartott 181 magyar állami alapítványt, magán alapítványi és fizetések hely fog az 1904—1905. tanév elején betöltetni.

Miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a részletes feltételek a városi katonai ügyosztályban bekinthetők.

Arad, 1904. évi márczius hó 28-án.

A városi tanács.

152—1 04. gsz.

Hirdetmény.

A 22890/VII—4/1904 számú földművelésügyi ministeri rendelet alapján értesítjük a város gazdaságosságát, miszerint a folyó évben a mezei egereknek nagyobb mérvű szaporodása várható, amelyek ellen a gazda a legcélszerűbben mérgezéssel, vagy hohenheimi fogókkal védekezhetik.

Az irtási utmutatás a városi kamarási hivatalnál tekinthető meg.

Arad szabad kir. város gazdasági székének 1904. évi márczius hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.
**Kellemes ízű, friss, fehér
Hajós-féle
Csukamájolaj**

ára egy üvegnek 2 korona.

Cséplőgép-, nagyobb műhely-, gyár- és malom-tulajdonosok
figyelmébe!

A 73 595—IV. b) 1903. sz. nagyméltóságú m. kir. belügy-ministeri körrendeletnek szigoruan megfelelé, tökéletesen felszerelt és kiállított

162

Mentőszekrény

jól záró kemény faszekrényben legolcsóbb ár mellett kapható.

Fontos tudnivaló tüdőbetegeknek!!

A törvényesen védett „Sylol“ az egyedüli szer, mely mindenféle lézószeri bajoknál rendkívül jó hatással bír. Az éjjeli izzadást teljesen megszünteti. A testsúlyt gyarapítja. Heptikás embereknek valóságos megváltója.
Ára egy üvegnek 3 korona.

Kapható az egyedüli feltaláló és készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

157—1904. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város részére szükséges 101 drb. lepedő, 96 drb. törölköző és 116 drb. portörő szállítása iránt folyó évi április hó 5-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 1. 101 drb. minta szerinti minőségű 2 mtr. hosszú 160 cm. széles lepedő á 5 korona = 505 kor. 2. 96 drb. minta szerinti minőségű 1.20 mtr. hosszú 50 cm. széles törölköző á 1 korona = 96 korona. 3. 116 drb. minta szerinti minőségű portörő durva vászonból, 80 centiméter hosszú, 80 cm. széles á 70 fillér = 81 kor. 20 fill. Összesen 682 korona 20 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1904. évi márczius hó 28-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Feltűnés!**Husvétra****tavaszi és nyári czipőárunkban**

óriási készleteket halmoztunk fel s ezért
rendkívül előnyös árakat léptettünk érvénybe.

Előnyáraink az idény folyamán:

Férfi czugos fekete bőr, erős	2.25	Női csattos czipő, elegáns ...	1.70	Női szürke vitorlavászon, füzös czipő ...	— .90
„ füzös, igen tartós ...	2.50	„ fekete bőr czugos czipő, tartós ...	2.20	Leánycipők füzös, fekete és színes ...	1.60
„ „ I-a Box ...	4.—	„ I-a Boxbőr, igen elegáns	3.50	Gyermekcipő füzös és gombos kiváló minőség, fekete és színes	— .80
„ „ szürke vitorla vászonból, fürdőre és sport czipőnek ...	1.—	„ fekete és színes bőrczipő, füzös	2.75		
		„ zergebőr szalon s tánc czipő	1.30		

Legjobb, halaszthatlan alkalom a bevásárlásra!

„TURUL“ CZIPŐGYÁR R. T.

főraktára Aradon, Andrassy-tér, Minorita-palota, Deutsch Testvérek üzlete mellett.

Városi és megyei telefon 537. szám.

626

Legujabb
Tavaszi

Angol női

 Hawelock

Köpenygallér.

Leány- és gyermek-felöltők.

Legujabb szabásu

D i v a t a l j a k
és ingblousok

rendkívül nagy választékban

STERN M. A. női felöltő
áruházában

Aradon, Andrassy-tér, az új Minorita templommal szemben.

Alapítotott 1875.

Városi és megyei telefon 238.

NŐI FELÖLTŐK

Szabott árak!

Városi és megyei telefon 457. szám.

ALAPITTATOTT 1845.

Szabott árak!

Városi és megyei telefon 457. szám.

Neumann M.

csász. és kir. udvari szállító

férfi-, fiu-, gyermek- és leányka-ruha telepe
ARADON, a „Fehér Kereszt” mellett.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legjobb minőségű kész árukban.

Teljes férfi öltönyök:

Sacco öltöny csikozott vagy mintázott szövetből	26—30	koronáig
Divatos csikozott v. mintázott cheviottból	35—50	"
Zsolnai kék cheviott admirál	30—44	"
Legujabb divatszövetekből	36—50	"

Férfi felöltők:

Sötét szürke vagy drapp coachmen	24—36	"
Finom cheviottból fekete vagy kék	24—50	"
Sötétszürke angol cheviottból	30—50	"
Sötétszürke és csikozott double szövetből	34—44	"

Fiu öltönyök:

Tengerész costumök kék cheviottból	14—20	koronáig
Szürke, kék vagy drapp kangarnból	14—22	"
Iskola öltönyök zsolnai egyszínű vagy mintázott chevitt	10—18	"
Vadász öltöny szürke lodenből	16—24	"
Fiu öltöny térd nadrággal csikos szövetből	16—25	"
Fiu öltöny hosszú nadrággal, csikos szövetből	22—35	"
Fiu felöltő sötét kék és drapp szinben	13—18	"

73

Mérték szerinti megrendelések pontosan eszközöltetnek